Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII. — Ч. 24. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 5-го ЛЮТОГО 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 5, 1954. No. 24. VOL. LXII.

АЙЗЕНГАВЕР ПРОТИ ВСЯКОГО КОМПРОМІСУ З БРІКЕРОМ

ВІН ВІДКИДАЄ ВСЯКІ ВНЕСКИ, ЩО ОБМЕЖУЮТЬ ПРАВО ПРЕЗИДЕНТА; ДЛЯ УСПІШНЬОЇ ОБОРОНИ КРАЇНИ ТРЕБА ПРАЦЮВАТИ, А НЕ БАЛАКАТИ; ГОСПОДАРСТВО ЗДА ДОСТОСОВУЄТЬСЯ ДО МИРНОЇ ПРОДУКЦІЇ; ПРИ ЗВІЛЬНЮВАННІ КОМУНІСТІВ НЕ СМІЮТЬ ТЕРПІТИ НЕВИННІ ОСОБИ

Вашингтон. — На черговій пресовій конференції найбільше часу забрала заява президента в справі резолюції сенатора Джана Брікера про обмеження права президента укладати мирові договори. Айзенгавер заявив, що він не може погодитися на будь-які компроміси в цій справі, бо не хоче зміни у відношенні трьох родів влади ЗДА: законодатної, виконної і суддейської. Президент не виявив свого становища щодо компромісового внеску сен. Волтера Ф. Джорджа, але його дорадники висловились проти цього внеску. Сенатор Новленд опрацював третій внесок у цій справі, який, на його думку, не порушує відносин між трьома галузями влади, і тому Айзенгавер повинен погодитися на нього. Демократичні сенатори підтримують внесок сен. Джорджа. Повна сесія Сенату має вирішити цю справу, яка зацікавила всю громадську опінію цієї країни.

Президент підтримав секретаря оборони Чарлза Е. Вилсона, який на пресовій конференції закликав американський нарід стриматися від балачок про атомову і водневу зброю. Президент сказав, що ворог не боїться балакання, і пильно стежить за тим, що його противник робить. Підкреслюючи свій воєнний досвід, Айзенгавер заявив, що він не пригадує собі, щоб перед битвою колинебудь загрожував противникові, як то жахливо він його битиме.

Президент гадає, що народне господарство ЗДА правильно переставляється на мирну продукцію, і маленьке обниження продукції зовсім не свідчить про те, що країні загрожує депресія.

Президент заявив, що він є за тим, щоб підривні елементи, які небезпечні для цієї країни, звільнювано з урядового і відповідального становищ. Але президент додав, що при цій акції не можна діяти так, щоб терпіли невинні особи. На запит журналістів, чи всі 2,200 осіб, що їх звільнено з урядових становищ, належали до підривних елементів, президент не дав ясної відповіді. Між звільненими особами були й такі, які не надавалися на державних урядовців, з причин піянства, або інших природних вад, і президент дав наказ, щоб відповідні уряди провірили, з яких причин звільнено цих 2,200 урядовців, і чи можна публічно оголосити причини їхнього звільнення.

В справі подорожчання кави президент сказав, що треба вживати заходів, щоб ціни на цю головну поживу американців обнизилися до попереднього рівня. Одночасно Сенатська Сільсько - Господарська Комісія прийняла внесок, щоб торгівлю кавою поставити під нагляд держави. Айзенгавер боронив Алберта С. Вісона, якого він іменував членом Крайової Ради Робітничих Відносин. Деякі сенатори сумніваються в тому, чи Вісон зможе з успіхом працювати на цьому становищі, а президент заявив, що він підписав номінацію Вісона тільки після того, як докладно перевірив його здібності. Журналісти запитали президента, чи він любить відбувати пресові конференції. Айзенгавер відповів, що йому подобається перебувати в товаристві журналістів, хоч деколи він мусить для цього тратити час, потрібний на іншу працю.

ПРИЙНЯТО ЗАКОН ПРО КОНТРОЛЮ КАВИ

Члени Сенатської Агрикультурної Комісії після одноголосного ухвалення законопроєкту про підпорядкування федеральній контролі нюйоркської „Кофі Ексчейндж", що має за завдання припинити спекуляцію та підвищування цін на каву. На фото (від ліва) сенатори: Ален Еллендер, Джеймс Істленд, Джордж Ейкен, Герман Велкер та Ендру Шеппел.

Конґресова Комісія прийняла закон про водний шлях св. Лаврентія

Вашингтон. — Комісія Публічних Праць у Палаті Репрезентантів прийняла більшістю 23 до 6 голосів закон про водний шлях св. Лаврентія. Цей закон ухвалив вже Сенат два тижні тому, і тепер його мусить прийняти Палата Репрезентантів. Спікер Палати Репрезентантів Джозеф В. Мартин заявив, що голосування над цим законом відбудеться в березні. Закон передбачає утворення урядової корпорації, яка мала б позичити з державної скарбниці ЗДА 105,000,000 долярів — як частину коштів будови цього водного шляху. Конґресмен Дондеро повідомляє, що комісія прийняла його поправку, згідно з якою всі прибутки з цього шляху йтимуть на покриття коштів будови, так що державу ця нова будова не буде коштувати ані одного цента. Проєкт закону про будову водного шляху св. Лаврентія був у Конґресі 30 років тому, а в 1941 році тільки атака на Перл Гарбор не дозволила його прийняти. Але тепер існують найкращі шанси в Палаті Репрезентантів, щоб давню мрію поширення пароплавства на ріці св. Лаврентія здійснити.

Найвищі особисті прибутки в 1953 році — 284,500,000,000 долярів

Вашингтон. — Департамент торгівлі повідомляє, що 1953 рік є рекордовим щодо особистих прибутків, які становили в цьому році 284,500,000,000 долярів. Правда, в місяці грудні ці прибутки обнизились на один більйон долярів у порівнянні з груднем 1952 року, внаслідок звільнювання з праці робітників, яке почалося вже в липні минулого року. Та все ж таки рік 1953 дав країні найвищі особисті прибутки — на 6 відсотків більші від прибутків у 1952 році. Департамент зараховує до особистих прибутків заробітні платні, чистий прибуток із власностей, дивіденд, відсотки від капіталу, прибутки з комірного та інші роди особистих прибутків. Заробітні платні в грудні 1953 р. становили на два мільярди долярів менше проти листопада цього ж року. Найбільший спад заробітків був у мануфактурному промислі, а пізніше в будівельному. Та хоч особисті прибутки дещо обнизились в грудні минулого року, вони все ж таки були на 4 більйони вищі в порівнянні з 1952 роком.

● **Александер де Северскі,** визначний знавець летунства, заявив перед Сенатською Комісією Внутрішніх Справ, що хоч американські летунські сили добрі і мають кваліфіковану обслугу, але їх є замало, і ворог зможе здобути перемогу вже на початку війни.

МАДРИД МОЛИТЬСЯ ЗА УКРАЇНУ

Мадрид (Д-р Д. Б.). — Шануючи кількалітню традицію, наша громада і в цьому році вшанувала Богослужбою 36 роковини проголошення самостійности і незалежности Української Держави та 35-річчя Соборности Української Землі, що їх наш нарід вписав і закріпив своєю кров'ю на скрижалях 22 січня 1918 і 1919 років. Нашим гарячим бажанням було святкувати ті фундаментальні дати нашої новітньої історії в дещо відмінній формі, підкреслюючи наші Визвольні Змагання у противенстві до злощасної Переяславської угоди, яку Москва цього року наказала святкувати Україні. З цією ціллю інспірували ми цілий ряд наших еспанських приятелів і просили, щоб вони написали відповідні статті до преси. Всім нам „сеньорітос" зі столичної преси надавали багато обіцянок; ще в переддень свята вони робили приємні міни, приготовляючи: „Дуже раді, ми до вашої диспозиції, з великою приємністю". Але крім нерозумної замітки в щоденнику „Я" (бо „мудреці" з преси не використали написаного, а здеформували думку нашого приятеля, еспанського професора) всі інші занурились в мовчання, думаючи, певно, про „Санта Руссія".

Церковна частина випала світло й урочисто. Святу Літургію в намірені нашого народу в церкві ОО. Мерседаріїв, Буена Діча, відслужив о. крилошанин д-р Франсіско Аґірре Куерво. Співав він у грецькій мові, а хор наших студентів відспівував у церковнослов'янській. О. д-р Аґірре — це симпатичний еспанець, що добровільно пристав до нашої громади, кілька місяців тому, і щиро хоче заопікуватися нашими душами. Тепер він вивчає наш обряд, літургічну мову, нашу історію та нашу боротьбу. Деякі частини останньої св. Літургії співав він уже в старослов'янській мові з українською вимовою. Церкву по береги виповнила наша громада, приятелі еспанці та представники поневолених народів: словаки, хорвати, білоруси. Зворушливим моментом в часі тієї Служби Божої була проповідь о. крилошанина,

(Закінчення на стор. 5-ій)

Криза в Італії триває

Рим. — У найбільшій італійській політичній партії — християнських демократів панує розбіжність думок на можливості розв'язання урядової кризи, і це незвичайно ускладнює ситуацію та перешкаджає створенню нового уряду. Врешті звичайним голосуванням на засіданні християнсько-демократичних членів парляменту вирішено 122 голосами проти 115 творити кабінет „центру". Наслідком цього де Ґаспері, як голова християнсько- демократичної партії, повів розмови з головою правих соціялістів-демократів Сараґатом, який так би мовити, має „ключ до ситуації", перехиляючи своїми 15 голосами терези під час голосування. Таким чином, відмова Сараґата заважила на упадку 8-го уряду де Ґаспері і останнього уряду Фанфані. Тепер Сараґат ніби схильний творити спільно з християнськими демократами новий уряд за ціну одержання таких ключевих позицій в новому уряді, які ґарантували б можливість переведення поважних соціяльних реформ по лінії партії правих соціялістів.

Афера совєтського шпигуна є далі сенсацією в Японії

Токіо. — У справі совєтського дипломата-шпигуна, що, бувши другим секретарем совєтської політичної місії в Японії, займався шпигунством на користь Совєтів, склав офіційну заяву речник японського міністерства закордонних справ. Він заявив, що йому невідомо, де тепер перебуває Юрій Растворов. Коли б, сказав він, американці дійсно схопили Растворова на японській території проти його волі, — як це твердять большевики, — то це було б порушенням існуючих договорів, але, якщо Растворов сам зголосився в американців, прохаючи азилю, то це не було б порушенням японської суверенности. В принципі, заявив речник японського уряду, кожний чужинець, отже й совєтський громадянин, підлягає японському судові, коли допуститься злочину на японській території, зокрема буде займатись шпигунською діяльністю. Заява речника японського уряду стоїть у зв'язку з публічною дискусією, яка розпочалася в Японії у зв'язку з цією останньою аферою — на тему свободи рухів членів совєтської політичної місії і їх відповідальности перед японською владою за вчинки, доконані в Японії. Совєтська політична місія в Японії існує від часу окупації Японії всіми воєнними альянтами. СССР не визнає мирового договору з Японією, підписаного в Сан Франціско, і не підпорядковується його постановам. Тому члени совєтської місії не хочуть реєструватись в Японії, платити податків та різних інших оплат, брати дозволу на авта і т. д., а японський уряд толерує таку самоволю. Теперішню заяву японського уряду вважають вступом до обмеження совєтської свободи, яка дозволяє на те, щоб будинок совєтської місії в Токіо став централею шпигунської сітки на весь Далекий Схід. Растворов, як виявляється, був полковником військового розвідчого відділу. Його вже одверто називають „другим Ґузенком".

МОЛОТОВ ЗАПРОПОНУВАВ ПЛЕБІСЦИТ У НІМЕЧЧИНІ

АЛЬЯНТИ ЗАКИДУЮТЬ МОСКВІ ВИКОРИСТОВУВАННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ ДЛЯ ПРОПАҐАНДИ

Берлін. — На засіданні Берлінської конференції 4 міністрів закордонних справ — Молотов виступив із новою несподіваною пропозицією: — перевести у цілій Німеччині плебісцит над тим, чи німці воліють зв'язатися із Заходом своєю участю в европейському оборонному пакті, чи об'єднатись в одній своїй державі. В імені всіх західних міністрів відповів Молотову негайно французький міністер закордонних справ Бідо, відкидаючи внесок Молотова і називаючи його „пропаґандою". Бідо звернув увагу, що таке сформулювання, як його зробив Молотов, перекручує існуючу проблему, бо відразу протиставить західньо-европейський пакт об'єднанню Німеччини, наче б ці дві речі одна другу виключали, що не відповідає правді. Бідо заявив, що найкращою відповіддю на всякі сумніви щодо дійсних бажань і настроїв німців буде переведення вільних виборів у цілій Німеччині, після яких новий відповідальний німецький уряд разом із свобідно вибраним парляментом зможуть самі рішати, яку політику має повести Німеччина і чи хоче вона в'язатися з будь-яким пактом і бльоком. У своїй промові Молотов знову ні словом не обізвався в справі вільних виборів у Німеччині, а тільки полемізував з учасниками конференції. При цьому він навіть не завдавав собі труду аналізувати арґументи своїх противників, а лише повторював свої давні твердження про аґресивно - ворожий супроти СССР характер західньо-европейського пакту. Коли б Німеччина, мовляв, приступила до цього пакту, то західні держави мали б на 50 років право втручатися в її внутрішні справи, а це суперечило би принципові німецької суверенности. Держ. секр. Доллес, відповідаючи Молотову й йдучи ще далі по лінії міркувань Бідо, запропонував, — щоб у постанові про вільні вибори в Німеччині було виразно зазначено, що німецький уряд, який постане з виборів, матиме право „погодитися — або відкинути" участь Німеччини в будь-яких пактах. На закид Молотова, що теперішні умови Західньої Німеччини з західніми альянтами включають Німеччину до західнього бльоку, західні міністри пригадали йому, що всі дотеперішні умови з західньо-німецьким урядом втратять свою силу з хвилиною, коли постане об'єднана німецька держава з одним урядом і коли буде підписаний із ним спільний із СССР мировий договір. Берлінський кореспондент „Н. Й. Таймсу" вже виразно пише про „обструкційну" тактику Молотова, який не хоче говорити практично, чи погоджується він на вільні вибори в Німеччині. Доллес запитав його про це просто, вичисляючи точка за точкою, на які запити Молотов не дав відповіді. Цей останній обіцяв відповісти на найближчому засіданні.

Німецькі комуністи підтримують Молотова

Берлін. — Негайно після того, як Молотов зголосив на Берлінській конференції свій внесок про переведення плебісциту в Німеччині, що мав би вирішити, чи краще вступати німцям до західньо-европейського бльоку, чи об'єднатись в одній своїй державі, східньо-німецький сателітський парлямент з „ентузіязмом" піддержав цей совєтський внесок. Цей факт зміцнив переконання західніх учасників і обсерваторів Берлінської конференції, що Молотов заздалегідь плянував кинути гасло об'єднання Німеччини — не для дійсного розв'язання німецької проблеми, а щоб використати сентименти німців, які бажаючи об'єднатися й позбутися окупацій — не здають собі справи з дальших наслідків совєтського пляну. Західньо-німецький уряд Аденауера та опозиційна до нього соціял-демократична партія, яка зрештою має своїм гаслом „об'єднання — на першому місці", відкинули також проєкт плебісциту, як замаскований засіб оминути вільні парляментські вибори в цілій Німеччині.

Заперечують леґальність закону про підводні багатства

Вашингтон. — Два стейти Ровд Айленд і Алабама просять Найвищий Суд раз назавжди вирішити справу приналежности підводних багатств. Представник Ровд Айленд Бенджемін Коген, колишній дорадник през. Рузвелта твердить, що Конґрес не мав права вирішувати закону, що ним право на ці багатства признав тим стейтам, при побережжі яких ці підводні багатства знаходяться. Коген каже, що Конґрес, — приймаючи цей закон, переступив межі своєї компетентности та порушив рівність стейтів. Ровд Айленд і Алабама хочуть внести скаргу проти тих стейтів, які, згідно з прийнятим законом, мають користати з підводних прибережних скарбів: Тексасу, Каліфорнії, Луїзіяни і Флориди. Головний суддя Найвищого Суду Воррен, бувший губернатор Каліфорнії не буде брати участи в вирішуванні цієї справи.

Батерії „Ніке" боронитимуть 6 міст

Вашингтон. — Урядово повідомлено, що протилетунські батерії „Ніке" на випадок ворожого налету боронитимуть ще й такі три міста: Бостон, Лос Анджелес і Норфолк у Вірджінії. Давніше Команда Армії повідомляла, що ці батерії мають боронити тільки Вашинґтон, Ню Йорк та Шікаґо. Це повідомлення зроблено на Комісії Збройних Сил у Палаті Репрезентантів, яка ухвалювала гроші на закупно території, де мають бути встановлені батерії „Ніке". Батерії „Ніке" складаються з гармат, які вистрілюють керовані стрільна, що можуть осягнути й знищити ворожі літаки на великій висоті, поки вони ще не зблизилися до призначеної мети.

Поліція шукає людей — покусаних скаженою собакою

Шікаґо. — Впродовж кількох хвилин собака покусала у Шікаґо 14 осіб. 12 осіб дістали першу лікарську поміч, і якщо виявиться, що собака була скажена, мусять перейти курс запобіжних щеплень. Один чоловік і одна жінка не подали своїх імен, і поліція закликає їх зголоситися, бо якщо собака була скажена і вони не перейдуть запобіжного лікування — їм загрожує неминуча смерть. Минулого року через радіо вдалося повідомити одну особу, що собака, яка її покусала, була скажена. Впродовж одного року в Шікаґо знищено 120 скажених собак.

ЗГОРІЛО УСЕ МАЙНО О. ГАЛЕЛЮКА

Ню Бронсвик, Н. Дж. — Велике і нове нещастя постигло відомого нашого громадянина Олександра Галелюка, другого заступника голови УРСоюзу: вночі з 29 на 30-го січня ц. р., коло год. 3-ої вранці, вибухла пожежа в його забудованнях при Джерзі Евеню, що швидко поширилася. Жертвою вогню впало дослівно все його майно: три будинки — мешкальний, кругольня і ресторан з усім, що в них знаходилося, а також ґараж. О. Галелюк та члени його родини, що жили тут, ледве врятували своє життя і залишилися тільки з тим, що було на них. Все майно, вартости кругло 200,000 долярів, згоріло. Про будь-який рятунок домашніх речей не можна було й думати, бо Галелюки прокинулись щойно тоді, як цілий будинок уже був у вогні. Причиною пожежі був вибух газоліни в авті одного робітника з сусідньої фабрики, яке стояло на площі біля будинку О. Галелюка. Ведеться слідство для устійнення причини вибуху газоліни.

Це вже третє велике нещастя, яке постигло О. Галелюка в останніх часах. Минулого року він зазнав серйозного покалічення в нещасливому автомобільному випадку, 4-го січня ц. р. померла його дружина, а тепер вогонь знищив все його майно — доробок чесної праці його життя. Тому, що всі свої гроші О. Галелюк вкладав у підприємство і мав тільки відносно малу асекурацію — всього 5,000 долярів — він, як це стверджує „Народна Воля", опинився в малощо кращому положенні, як був тому 47 років, коли приїхав до Канади.

ПЕРЕЛОВИЛИ НЕЗАКОННУ ВИСИЛКУ ГРОШЕЙ ДО ЧЕРВОНОГО КИТАЮ

Федеральні аґенти в Сан Франсіско впали на слід та переловили нелеґальну висилку грошей до червоного Китаю. В одній такій посилці було 261,826 дол., що й показані на фото.

Поверх 350 гіндусів згинули під час паніки

Ню Дельгі. — Понад 350 гіндусів, чоловіків, жінок і дітей згинули під ногами маси паломників, що хотіли мерщій дістатися до святої ріки Ґанґу. Трагедія сталася недалеко міста Аллягад. Подібного характеру релігійна маніфестація відбувається у гіндусів раз на 144 років, і якраз на 3 лютого ц. р. припадав на неї час. У цей день з усіх сторін їдуть прочани до місця, де зливаються ріки — Ґанґ і Джамна, і купаються у воді з вірою, що вона очищує їх від гріхів. Між прочанами були також найвищі державні достойники Індії — включно з президентом Прасадом. Загалом обраховують паломницькі маси на коло 4 мільйони душ. Паніка вибухла тоді, коли 2.000 голих „святих" гіндусів, одної гіндуської секти, вийшовши із води, старалися дістатися назад до своїх святочно прибраних слонів, верблюдів і коней, і продиралися крізь збиту масу людей, що сунули в протилежному напрямку, до ріки. Поліція гадає, що число жертв далеко вище, бо з багатьма, які загубились, невідомо що сталося. Понад 1,000 потовчено і поранено.

В АМЕРИЦІ

● **На похороні** оборонця атомових шпигунів подружжя Розенберґів, Еменюеля Блока, який помер на удар серця, виступали перед кількома сотками учасників 11 промовців. Проти Блока вели дисциплінарне слідство за те, що він на похороні Розенберґів назвав вбивниками Айзенгавера, Бравнелла та Гувера.

● **Президент Айзенгавер** є членом товариства Синів Американської Революції. Ставши президентом ЗДА, Айзенгавер вийшов був з багатьох товариств, бо не мав змоги брати в них активної участи. Між тими товариствами пресовий секретар Білого Дому згадав і Синів Американської Революції. Тепер надійшло спростування, що президент і надалі залишається членом цього товариства.

● **Ню Йорк** замовив на пробу два автомати, які будуть продавати металеві значки (токени) на їзду підземками. Автомат матиме 500 токенів і видаватиме їх за вкиненням трьох ніклів. Перші автомати встановлять на стації „Ґренд Сентрал".

● **Сорок канадійських** купців виїжджає до Мехіко, щоб обговорити можливості поширення канадійсько-мехіканської торгівлі. Канада вивозила до Мехіко товарів на суму 40,000,000 долярів річно, а Мехіко до Канади тільки на 24,000,000 долярів.

● **У зв'язку з деякими** змінами в пляні оборони ЗДА, Команда Летунства повідомляє, що вона скасувала замовлення на 33 бомбовики типу Мартин В-57. Цього типу літаки почали будувати навесні 1951 року.

В СВІТІ

● **Головний делеґат Англії** в Об'єднаних Націях, сер Гледвайн Джебб, залишає цю установу і переходить від найближчого місяця на становище амбасадора Англії у Франції. На прощальному бенкеті він заявив, що Об'єднані Нації зійдуться для дебат над справою Кореї тільки тоді, коли виявиться, що неможливо безпосередньо договоритись з комуністами про мирову конференцію.

● **Совєтський** сатиричний журнал „Крокоділ" накинувся на кореспондента „Ню Йорк Таймсу" у Москві, Г. Е. Селсбері за те, що він, подорожуючи по Казахстану, цікавився більше середньовічною романтикою цієї країни, як теперішнім промислом, і тому „фальшиво" представив її у своїх дописах. Редакція „Н. Й. Т." відповіла сухо, що статті її кореспондента перейшли совєтську цензуру.

● **На 7-му світовому конґресі** в справах здоров'я, що відбудеться в травні ц. р. у Женеві, нададуть бронзову медалю і 1,000 швайцарських франків нагороди тому, хто найбільше заслужився для поборювання малярії. Нагороду встановила фундація Дарлінґа, названа так на честь д-ра С. Т. Дарлінґа, що згинув трагічно, досліджуючи малярію на доручення Ліґи Націй в 1925 р.

● **Европа переживає** найгострішу зиму за останніх сім років. В останньому тижні від морозів умерло понад сто осіб. Найнижчі температури відзначено в Англії й Італії. У Чехословаччині й Юґославії навіть стримано залізничий рух. На французькій Рів'єрі і в північній Африці уперше в останніх 35 роках випав сніг. Цілі місцевості в Англії виглядають як величезні „льодівні" („айсбакси") — пишуть часописи.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СВОЇМИ ОЧИМА І СВОЇМ РОЗУМОМ

Кожний нарід має право глядіти на свої справи збоку своїх національних та державних інтересів. Право це зовсім природне й етичне, зокрема тоді, коли воно рахується з подібними інтересами інших народів. Тому теж природним явищем треба вважати такі обставини, коли якийсь нарід називає інший нарід „ворогом" за те, що він відмовляє йому цього природнього права і хоче його далі гнобити й поневолювати. Правда, можна твердити, що „нарід" не може бути „ворогом", а тільки „влада" чи „режим", групи чи особи, але це так здебільша в теорії. Наприклад, французький нарід таки глядить на німців як на „історичних ворогів" і виявляє це дуже виразно не тільки в грізних воєнних моментах, але й в час миру. Але французів розуміють і виправдують навіть ті, що є проти такої поведінки з цілими народами чи країнами. Зате є один великий нарід, якому чогось подібного не дарують. Це — український нарід. Йому не вільно виявити свого болю проти „Росії" чи „росіян", в минулому і теперішньому, як його „ворогів", як ворогів його національних, державних та культурних змагань, хоч в „Росії" як „влада", так і ті, що говорять і пишуть за „нарід", ставились негативно у відношенні до визвольних змагань України і держали один фронт в ширенні неправди про весь український самостійницький рух як „чужу інтригу" тощо.

Америка була тою країною, в якій перемогу брала теорія, сама в собі благородна, що не можна говорити про цілі народи як „ворожі", хоч в часі Революційної Війни теж і тут „ворогом" був „англійський нарід", як це виявлено в Декларації Незалежности і то тому, що він не тримав зі слушними самостійницькими змаганнями американського народу. Це згодом забулося, а що інших „ворогів" довгий час не було, то й не диво, що не було тут ворожих почувань до ніякого народу. Ситуація почала мінятись щойно тоді, коли такий ворог з'явився і почав загрожувати не тільки своїм світоглядом, але, що найважливіше, своєю агресією цілому вільному світові, звертаючи своє найгостріше вістря проти З'єдинених Держав. Тому щойно тепер маємо нагоду пізнати справжні почування американського народу, загроженого у своїй волі.

Ми є свідками великих перемін у відношенні американського народу до „Росії" і до „росіян", зокрема від часу, коли через Москву почала ллятися в Кореї кров американських вояків і коли Кремль почав свою безпощадну брехливу пропаганду очорнювання цілої Америки, цілого її способу життя і думання, приписуючи їй ще й найогидніші вчинки. Переводячи переоцінку ворога, його агресивних плянів та його протиамериканської діяльности, відомий колумніст, Джордж Сокольскі, питає, хто є цей ворог, і одночасно відповідає тим, які твердять, що тим ворогом є тільки Комуністична партія під проводом Сталіна, чи тепер Маленкова, з якими одначе „великі маси народу не годяться". Отже „Росія" і „російський нарід" тут ні при чому. Сокольскі заявляє, що Америка є сьогодні в боротьбі на смерть і на життя, і в такому часі немає сенсу займатись „інтелектуальними тонкостями", чи „російські маси" годяться з Кремлем, чи ні, а треба бачити смертельну небезпеку, яка суне „з Росії". Дослівно пише він таке:

„Нашим ворогом є Росія. Ми тільки можемо ослабити своє думання і свого духа, як будемо журитися, хто є добрим росіянином, а хто злим. В теперішній час є на це одна відповідь: всякий росіянин є ворогом".

Сокольського хіба не можна посудити, що він якийсь запеклий ворог „Росії" та „росіян". Ним він ніколи не був і не є. В минулому радше обороняв інтереси „єдиної Росії", на шкоду поневолених нею народів. Щойно новітня історія „Росії" заставила його перевірити свої погляди і під цим оглядом. На теперішню „російську небезпеку" він уже глядить як американський громадянин, що не бажав би собі „Росії" в Америці. Це ніяка ненависть до „російського народу", це тільки оборона волі та ідеалів своєї країни, це тільки глядіти своїми очима і думати своїм розумом.

Два Берліни — два світи

„Це тільки дві милі віддалі, але це так само далеко, як від Ню Йорку до Москви" — писав берлінський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", звітуючи про перенесення конференції чотирьох міністрів закордонних справ із західного американського до підсовєтського сектору Берліну. Той же американський часопис подав в останньому недільному додатку репортажне порівняння між двома частинами поділеного від кінця останньої війни Берліну.

Найбільший контраст, мовляв, впадає в очі на господарському відтинку. Західний Берлін виказує величезний розмах, однаково як у відбудові зруйнованих домів, так і в своєму промислі та торгівлі. Це безумовно наслідок „іньєкції" у вигляді коло більйона долярів, що їх „впорснено" в Західній Берлін з американських і західньо-німецьких джерел. Проблему безробітних розв'язується масовим притяганням їх до публічних робіт, водночас для безробітних будується цілі квартали мешкальних домів. Великі крамниці повні найвибагливішого краму, німецького і чужинецького походження. Вечорами Західній Берлін заллятий світляними рекламами. Усі вулиці повні добре зодягненої публіки, так само повні каварні й ресторани. Концерти берлінської Фільгармонії є мистецькими імпрезами найвищого рівня і місцем зустрічей найкращого товариства. Правда, сліди воєнного бомбардування далеко ще не всі зникли і не один дім, що пишається розкішними крамницями, страшить темними понурими отворами порозбиваних вікон на горішніх поверхах. Західний Берлін, що його найбільшою болячкою є постійний і безперервний наплив утікачів із Сходу, хоч автономний, але тісно зв'язаний із господарством, здвигом і валютою Західньої Німеччини.

Зате Східній Берлін виказує всю бідність підсовєтської частини Німеччини, дармащо після кривавого бунту 17 червня минулого року Совєти доповять у східню зону багато більше краму і харчів, як це було раніше. Все одно, життьовий стандарт Східнього Берліну стоїть ще далеко позаду передвоєнних часів. Навіть у Польщі й інших підсовєтських сателітських країнах далеко ліпше, як у Східньому Берліні. Там є менше світла, менше авт і менше людей на вулицях. Збомбовані будинки здебільша всередині пристосовано до замешкання, але ззовні їх не відновлено і майже всі фронтові стіни мають сліди куль і відламків бомб. Сумнівною прикрасою міста, що її можна зустріти найчастіше, є комуністичні прапори й пропагандивні афіші. Більшість монументальних будівель колишнього Берліну знаходиться в його нинішній підсовєтській частині. Але вони стоять порожні, порозбивані й невідремонтовані, бо використати їх за призначенням можна тільки при передумові об'єднання міста і виконування ними функцій великої країни. Такими будівлями є німецький парлямент, три великі залізничні двірці Потсдамер, Лертер та Штеттінер і ін.

Кордон між західнім і східнім Берлінами позначений не якимось окремим відмежуванням, а краями вулиць і лініями кам'яниць. Тому раз-у-раз буває, що люди помилково попадають в зону, до якої не збиралися йти. Зрештою, тільки авта підлягають на кордонних пунктах контролі, а пішоходи можуть вільно переходити з одної зони в другу, наражуючись, очевидно, на риск, що у східній частині міста їх можуть — коли розпізнають, що вони є мешканцями західньої частини — арештувати. Таким чином багато берлінців, що вийшли були з західньої частини, додому більше не повернулись: вони відвідали приятелів у східній частині, чи випадково перейшли межу — і безслідно зникли. „Невидний" кордон пожвавлюється і стає аж надто видний та чутний, коли комуністи уладжують свої демонстрації, звернені проти Заходу, головно американців. А це буває дуже часто. В таких випадках західньо-берлінська поліція здебільша послуговується своїми великими пожежними машинами для обливання демонстрантів холодною водою. Західних німців приманює до східньої частини, можливість обміняти західньо-німецьку валюту на східні марки у відношенні 1 до 4. Східні німці здебільшого заходять до Західнього Берліну за тютюном, цигарками і одягом, що його годі дістати на Сході.

Берлінців з обох частин міста єднають спомини про величне його минуле, як столиці Німеччини Гогенцолернів і Республики, та туга, щоб Берлін став знову столицею з'єдиненої і суверенної німецької держави. Невідомо, чи для того, щоб підкреслити нинішній стан окупації, чи для піднесення престижу міста Бонн, як столиці західньо-німецької республики, західньо-німецький уряд офіційно надав Берлінові назву „Бундесдорф Берлін", включаючи його до категорії „сіл". Берлінці сприймають це, як глум над своєю долею, проте плекають традиції колишньої столиці у символічних актах носіїв всенімецьких ідеалів. І тому в голі західньо-берлінської ратуші виставлено прапори й емблеми „Втрачених Країв": Шлезьку, Помор'я і Східньої Прусії, що їх німці ніколи не зреклися. Берлінці, як західні, так і східні, мають спільне почуття „героїв на стійці": вони, мовляв, переносять на собі найбільший тягар воєнної поразки Німеччини і своєю стійкістю та енергією мусять виказати вартість німецького народу. У великій мірі їм це вдається.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

І. Лесько

Перевірка мотивів

Незгода — явище у нашому громадсько-політичному житті майже перманентне. Кожного року, а то й по кілька разів на рік наша преса чи публічні промовці забирають у цій справі голос, бо через нововиниклу незгоду загрожує руїна дотеперішніх культурно-громадських надбань, що на них витрачено стільки сил і часу, не враховуючи вже матеріяльних жертв. Послаблення наших внутрішніх сил і радість „тому третьому, що користає", це теж наслідки кожночасного роздору.

Стара правда голосить, що лиха не дасться усунути доти, аж поки не пізнається та не усунеться його кореня.

Звичайно, явище незгоди у громадсько-політичному житті замітне і серед інших народів. Головна різниця тільки у тому, що інші народи — це переважно народи державні, і коли серед них виникають різниці думок, то мають радше конструктивний характер і вносять поліпшення та живучість у державне життя.

Чому у нас кожна незгода має руїнницький характер?

Причини цього явища подвійного характеру: внутрішні і зовнішні. Внутрішніх треба дошукуватись у нашій вдачі. Це відмітив один з наших пресових органів кілька років тому такими словами: „Як тільки з'явиться в українстві щось активне, з ініціятивою, то обов'язково зараз заотаманиться. Ніякого морального стриму, ніякого обмеження свого розгону: усе в ньому — нічого поза ним. Божі закони для таких не існують, людські права їх не зобов'язують. Все починають від себе. Вони „центр українства — центр світу".

Тут слід би відмітити, що пристрасть до влади має всі вбивчі сторони кожної іншої пристрасти, і, якщо її не регулювати моральними законами та розумом — веде до згуби. Не один суспільний діяч починає працю для загалу з правильним ідейним підходом. А далі, у розпалі праці, і сам не зчується, як „ставши центральною особою", починає переформовувати свої особисті погляди та амбіції, уживаючи для того загальної справи, як інструменту.

Як можна і треба поборювати завогнену амбіцію в інтересі державної та національної справи, учать нас численні приклади з американського й англійського державно-політичного життя останніх століть. В Англії, провідник одної політичної партії, ставши прем'єром уряду, просить на становище міністра до свого кабінету одного з своїх найбільших противників з рядів ворожої партії, тільки тому, що належно оцінював здібності та сили противника для загального добра. Так поступив Палмерстон, заклинаючи на міністра фінансів свого політичного противника Глядстона. Так поступив і Дізраелі, з'єднавши для свого кабінету одного зі своїх найзавзятіших ворогів з рядів консервативної партії — лорда Сейлсбері.

Другим джерелом наших незгод є причини зовнішнього характеру. Постійна боротьба за панування над світом, що ведеться між поодинокими силами чи ідеологіями, проявляється теж у здобуванні собі якнайбільшого числа прихильників серед інших народів, що стоять ще осторонь боротьби. Таких прихильників вони знаходять звичайно серед національних слабодухів, що мають замало віри у справу та силу свого власного народу і свідомо чи невідомо стають прихильниками чужих програм, а заразом знаряддям чужих сил. Явище різних чужо-„філів" може йде не є так поширене, як саме серед українських суспільних шарів.

Вазується воно частинно на т. зв. „кордоцентричній" нашій психічній структурі, що сприймає світ радше серцем, як розумом, а частинно на браку свідомости своєї окремої національної місії.

Звичайно, нарід, свідомий своєї місії, вміє прогнанути інших і має стільки сили чи розуму, щоб використати їхні пристрасті чи здібності для виконання своїх власних плянів.

Отож, починаючи політичні спори, слід би кожночасно перевірити мотиви, що до цих спорів приводять. Коли ці мотиви належать до одної зі згаданих вище груп, можемо бути певними, що спір матиме характер руїнуючий. Але такої незгоди не може бути там, де на меті мається виключно загальне добро нації, згідне з її духом та традиціями, і що служить основою для її кращої будучности.

Студентські демонстрації в Мадриді

Майже два тижні в цілій Еспанії тривають студентські демонстрації, в яких беруть участь десятки тисяч студентів, зорганізованих в СЕУ (Синдикат Еспанської Молоді). Маніфестації проходять під кличем „Жадаємо звороту еспанського Гібралтару!"

Хвиля цих демонстрацій докотилась в понеділок 25 м. м. до столиці.

В ранніх годинах площі т. зв. Університетського Міста в Мадриді заповнили студенти всіх факультетів і всіх спеціяльних високих і навіть середніх шкіл. О год. 11-ій перед обідом 15-тисячна маса, зі співом національних пісень вирушила на вулиці столиці, на яких появились загони пішої й кінної поліції. З вигуками: „Хай живе Франко! Хай живе наш уряд! Гібральтар еспанський!" — демонстранти дійшли до центру міста — на Площу Сонця, де сполучилися з другою групою маніфестантів і разом перемаршували під будинок СЕУ, де відспівали гимни фалянгістів.

Звідти кількома великими групами різними вулицями демонстранти попрямували під англійську амбасаду. Транспаренти, що їх несли вони з собою із протианглійськими написами і вигуки „Гібральтар наш!" вказували, що демонстрація може мати небажані наслідки.

Недалеко амбасади, доступ до якої охороняла піша й кінна поліція, дійшло до кривавої сутички. Було багато поранених з одної й другої сторони, а четверо студентів треба було відставити до університетської лікарні. У висліді боротьби, що тривала понад дві години, поліція опанувала ситуацію.

А проте, маси студентів сформували дальший похід під будинок міністерства закордонних справ. Тут вони вибрали делегацію, яку прийняв міністер Мартін Артахо. Делегація заявила йому, що ціллю демонстрації — піддержати еспанський уряд в його змаганнях ревіндикувати „відвічну еспанську землю" Гібральтару. Міністер подякував делегації за шляхетні змагання студентів і просив придержуватися коректних форм.

Демонстранти повторили спів гимну фалянги і знову заявляли про свою вірність урядові і вороже наставлення до Англії.

На бальконі міністерства появився Артахо, привітав студентів і ще раз попросив їх, щоб маніфестація не приймала форм бешкету.

Ще того самого дня на мурах столиці появилися написи під фірмою студентської організації СЕУ: „Уряд нас піддержує, а поліція нас б'є!" Конфлікт між студентами й поліцією загострився. Неофіційно заговорили про звільнення її команданта.

Студенти медичного факультету, при вулиці Аточа, наступного дня приготовилися до зудару з поліцією. А щоб її спровокувати кілька тисяч студентів засіли на терасах і даху факультету, поробили на вулицях барикади й спаралізували весь рух. Три з половиною години ждали на поліцію, але вона не появилась. Тоді студенти розійшлися, проголосивши 48-годинний бойкот усіх викладів на всіх факультетах.

На вулицях столиці ще сьогодні немає спокою. Студенти ходять „більшими з'єднаннями", непокоять перехожих англійців і провокують поліцію.

Варто додати, що еспанські студенти — це найбільш революційний елемент, з яким уряд мусить рахуватися, як з поважною силою. Студенти заявляють, що вони не стерплять більше „англійського насильства на еспанській землі" і вимагають на Гібральтар.

Еспанські урядові чинники заспокоюють їх запевняючи, що конфлікт вдасться поладнати, не проливаючи крови.

Знаючи бойовий дух і національну гордість, а зокрема духовість еспанського студента, думаємо, що свою візиту королева Елизавета в Гібральтарі відкличе. Та заплянована візита і була причиною студентських заворушень.

Д-р Л. Б.

Свято Української Державности

(Допис із Лондону)

23-го січня 1954 р. Представництво Виконного Органу Української Національної Ради, спільно з Англо-Українським Товариством, улаштувало сходини з нагоди роковин проголошення незалежности і соборности Української Народньої Республики.

В залі Денисон Голл, недалеко стації Вікторія, зібралися українці, англійці та представники різних народів, що перебувають під комуністичною диктатурою. Сходини відкрив короткою промовою голова Представництва ВО УНРади п. М. Опаренко і попросив ушанувати хвилиною мовчанкою пам'ять през. А. Лівицького. Перше слово мав п. А. Когут, голова Об'єднання Українців у Великій Британії. Промовець подав у своїм рефераті основні факти з боротьби українського народу за свободу і підкреслив, що ця боротьба не є нової дати: адже большевицька Москва саме тепер святкує 300-ліття віроломства і насильства московських царів над українським народом. Москва фальшує історію, щоб показати, ніби український народ зазнав і зазнає тільки „добродійств старшого брата" від найдавніших часів. Присутні з зацікавленням вислухали промовця. (А. Когут — буковинець, син відомого ліберального діяча і редактора передвоєнного щоденника в Чернівцях „Час" — д-ра Лева Когута).

Заступник голови Англо-Українського Товариства, п. Оберон Герберт у своїй промові передав присутнім привіт від голови Товариства члена парляменту Вільяма Тілінга, який не міг бути на сходинах з огляду на невідкладні політичні справи, і згадав недавно померлого през. А. М. Лівицького, з яким мав нагоду зустрітися в Німеччині після війни. П. Герберт високо оцінив покійного президента як державного діяча. Ідея свободи і незалежности народів, сказав він, має прихильність у Британії, і прийде час для здійснення ідеалів української нації. Свою промову закінчив п. Герберт побажанням для розвитку України на демократичних основах, і сказав по-українськи: „Хай живе вільна соборна Україна"! Промову п. Герберта прийняли присутні учасники сходин довгими і бурхливими оплесками.

Коротке і щире слово виголосив п. Бернард Волл, журналіст і діяч профспілок Британії. Він підкреслив, що про Україну в Англії перед першою світовою війною не знали і що й тепер зовсім мало відомостей має про неї пересічний громадянин в цій країні. Але є вже певний поступ у цьому напрямі. Треба далі працювати для наближення української проблеми до розуміння англійського громадянства.

Від хорватських емігрантів у Британії промовляв їх представник мовою англійською і хорватською. Промовець зазначив, що багато хорватів мали нагоду побувати в Україні, коли служили в австроугорській армії, і переконалися, як багато є спільного в культурі і звичаях обох народів. Він висловив побажання, щоб надії українців на свободу і державну незалежність здійснилися якнайскорше.

Сходини закрито відспіванням українського і британського гимнів.

Після сходин Представництво ВО УНРади запросило гостей на прийняття в приміщенні Українського Дому. Окрім українців, були там представники англійського громадянства, чехи, словаки, литовці і ін.

Гості згадували з жалем, що не міг бути присутнім на прийнятті генеральний секретар Англо-Українського Товариства п. Фостер Андерсон, який вже довший час недужає. Своєю працею п. Андерсон зробив багато для розвитку Англо-Українського Товариства. П. Андерсон свого часу жив на українській території і ще в молодих літах, коли українська проблема була темною і незрозумілою для світу, вивчав її і зумів оцінити ці „повороті будучности". Англо-Українське Товариство має свої філії в різних містах, де є українські емігранти. В статуті Товариства є точка про сприяння незалежності української народу.

П. А.

Л. Івченко

ПРИЇХАЛИ ДО АМЕРИКИ

(5)

СТЕПАНЯК — Ти, здається, щось говорила з ними, пороги я розмовляв з тим Луї. Він так забив мені памороки своїм комунізмом, що я до цих і не придивлявся, аж поки вони не сказали: „руки вгору!"

ІРЦЯ — Ні . . . Він тільки казав мені мовчати . . .

ВАСИЛЬКО — І ще казав, щоб ви . . .

ОЛЕНА (затуляє йому рота) — А тебе не питають, то й мовчи! Не мішайся не в свої справи.

ІРЦЯ (хапається за клунки, нервово) — Я понесу цей ваш клунок нагору . . . Ліжка вже постелені . . .

ОЛЕНА — Та ні, ні! Я сама! . . (Тільки тепер бачить, що з скрині виспалися кочили, долота, молотки та інші струменти) — Ой, Івасю, десь твій струмент висипався.

ПАНІ СТЕПАНЯКОВА — А це що у вас таке?

ІВАСЬ — Всякий шевський струмент! Маєте подерті черевики? Можу полагодити.

П. СТЕПАНЯКОВА (розчаровано) — А ви ж писали, що — хемік.

ІВАСЬ — Я і є хемік. І непоганий хемік, коли хочете знати.

ОЛЕНА (пишно) — Він був технічним директором заводу.

ПАНІ СТЕПАНЯКОВА — А навіщо ж вам копил?

ІВАСЬ — А на всякий випадок. Для нового життя . . . Пройшов спеціяльний курс у таборі. Ве переливіться, як маєте подерті черевики — я вам живо полатаю!

ВАСИЛЬКО (задирає ногу) — Оце мені тато черевика залатав.

ІВАСЬ — А що, хіба погано?

ВАСИЛЬКО — Ой, татку, я такий щасливий, що перший день в Америці і вже розбійників бачив. То ж були справжні розбійники? Га? І справжні револьвери? Правда? Він як бахнув! Отуди в стінку. Я дивився . . .

ПАНІ СТЕПАНЯКОВА — У нас їх називають „гангстери".

ВАСИЛЬКО (у захваті) — Гангстери! Ух і здорово ж! Татку, запам'ятайте це слово, а завтра хлопцям у таборі напишу. Вони там усі з заздрощів луснуть! Гангстери! Ух і здорово!

ОЛЕНА — Що там „здорово, здорово"! Крутишся тут, не даєш старшим і слова сказати . . .

ПАНІ СТЕПАНЯКОВА — Це він від хвилювання . . . Ходім, Василько, я тобі соди дам. Ти колинебудь пив соду? . . І я тобі поставлю музику. Ось на(кинь сюди у цю машину гроші . . . О, чуєш? . . Машина знову грає „Ой що ж то та й за ворон").

ВАСИЛЬКО — А я цю пісню знаю. Її у нас в таборі співали.

ПАНІ СТЕПАНЯКОВА — А бачиш, у нас її теж співають.

СТЕПАНЯК (від столика) — Прикрути тихше, а то ми один одного не чуємо.

П. СТЕПАНЯКОВА (прикручує машину і веде Василька за прилавок, де дає йому соду).

ОЛЕНА (до Івася, тихо) — Івасю, а ти б оце зараз розпитав цього поліцая, як тут у них мельдуються . . . Може ще завтра в районі сам і не розгоришся, а тут тобі поможуть . . . (Івась вагається) — Піди, піди, попитай . . . Покажи йому наші документи. (З раптовим панічним страхом) — А де ж наші документи?!

ІВАСЬ — Та де ж документи. Отут, у бічній кишені, в мене там ховаю. (виймає гаманець і дивиться) — Але тут нічого нема!

ОЛЕНА (злякано) — Як нічого нема?!

ІВАСЬ — Та ніяких документів нема (Пригадує) — Та ж вони всі документи на пароплаві забрали . . . Я й забув у цій метушні.

ОЛЕНА (безсило) — Ну, тепер ми пропали! Як же ми будемо без документів?! Господи, що це за нещастя на нас сипляться!

ІВАСЬ — Та підожди, треба спокійно пригадати . . . Ну, я пішов на пароплаві до місії . . . Вони всі документи передивилися, потім забрали їх і сказали „о-кей"!

ОЛЕНА — Але ж вони дали тобі якийсь папірчик?

ІВАСЬ — Дали. Але як ми виходили з пароплава, так і той відібрали!

ОЛЕНА (В розпачі) — Ну, і що тепер буде?! У чужій країні і без жадного документа! Тепер нас відішлють назад — та й уже!

ІВАСЬ — А може тут у них так заведено — без документів? Ти ж чула, що тут свобода.

ОЛЕНА (гарячково порпається в своїй торбинці) — А, не говори дурниць! Тут пілати треба, а він з своїми жартами! Де й коли ти бачив людину без документів?! На, ось тут нумерочок і значок із ЗУАДК'у — покажи йому хоч це — може поради дасть, що нам тепер робити . . . Може б вони з поліції яку посвідку видали, чи що?

ІВАСЬ (з нумерком в руках підходить до полісмена) — Перепрошую, можу я у вас щось спитати?

ПОЛІСМЕН (пише) — Питай, хлопче, питай . . . Поки ти питаєш полісмена — все в порядку. А вже як поліція почне тебе питати . . . (Крутить головою).

ІВАСЬ — Річ в тому, що я не знаю, як ми тепер маємо реєструватися . . .

ПОЛІСМЕН — Реєструватися? Та ж нема ніяких виборів . . .

ІВАСЬ — Та мені й не треба виборів . . . Але, бачите, я приїхав сюди . . .

ПОЛІСМЕН — Ну?

ІВАСЬ — То мушу ж я зареєструватися . . .

ПОЛІСМЕН (Зрештою зацікавлюється і зводить очі на Івася) — А чому мусиш? Яким кораблем ви приїхали?

ОЛЕНА (швидко, заучено) — „Генерал МекРой", сьогодні приїхали, порт Ню Йорк, а звідти — сюди . . . Ця пані наша спонзорка . . .

ПОЛІСМЕН — Ну, то чого хочете?

ІВАСЬ — Але ми лишилися без документів . . . От, тільки нумерочку зосталися . . . А всі папери комісія у нас забрала.

ПОЛІСМЕН — І добре зробила, що забрала . . . Менше будете викидати у смітник. (До Степаняка) — До речі, я щось не бачу вашої бакси на сміття . . .

СТЕПАНЯК — Я в п'ятницю ховаю — а то хлопці все затягають кудись на жарт.

ІВАСЬ (злоститься, що воно не приділяють належної уваги його справі) — Але тепер ми будемо жити тут, а потім знайдемо десь мешкання, — мусите ж ви знати, де я живу і яка у мене родина!

ПОЛІСМЕН — Я аби вистав давати раду з своєю родиною, а то ще мав би журитися ще й твоєю!

ІВАСЬ — Та не журитися, а знати . . . Ну, раптом я . . .

(Закінчення на стор. 5)

Мирослав Прокоп

СУЧАСНА ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА УКРАЇНИ Й ЕМІҐРАЦІЯ

(10)

Нова еміґрація прибула на ці терени за багато легших побутових умов, а якщо мова про можливість української політичної праці, то вона з одного боку, може будувати на тому, що пробробили вже старі еміґранти, а з другого боку, сучасна міжнародня ситуація більше пригожа до такої праці. Крім того, нова еміґрація прибула сюди як еміґрація політична, як утікачі від політичних і релігійних переслідувань і це дає їй особливі шанси корисної праці для України. І треба сказати, що ця нова еміґрація в багатьох відношеннях пожвавила темпо праці та в дечому піднесла її рівень.

Водночас, однак, є серед цієї нової еміґрації також познаки неґативні, а зокрема тенденція серед певної її частини замикатися в своїх приватних і побутових інтересах та не проявляти належної громадської дії. Це загрозливе явище спостерігається майже у всіх країнах нового поселення. Так само, як колись, упродовж десятиріч проходив серед старої заробітчанської еміґрації процес її політизації, тобто, її активізації в громадянському житті, так само тепер серед частини нашої нової політичної еміґрації відбувається своєрідний процес заробітчанства. Це явище безперечно загрозливе.

Друга слабість всієї нашої еміґрації, — але не тільки в країнах нового поселення, але також, чи не в першу чергу, в Німеччині, — це наше політичне розбиття і брак єдности. Питання єдности займає в наших дискусіях на еміґрації стільки місця, що деколи приходиться дивуватись що тієї єдности в нас досі немає. Бо дарма, що на порядку дня завше стоїть питання створення одного центру української політики на еміґрації, хоч потреби його ніхто оспорювати не може, всі дотеперішні заходи осталися без результату.

Яка причина в тому і як зарадити тому лихові?

8. Передумови єдности політичної еміґрації.

Передусім треба сказати, що наша еміґрація складається з різних політичних сил, що сили ці різного походження, що різно дивляться на методи боротьби за українську державу, що визнають різні концепції. Тим не менше всі вони добрі патріоти української справи і ніхто з них зі спільного центру виключеним не може бути. Тому, в першу чергу, щоб таку єдність досягти, вона мусить спиратися на взаємних поступках, на базі політичного компромісу, взаємної толеранції різних поглядів, а ніколи на базі будь-якого накинення програм одної партії другим, чи змушування інших визнавати погляди одної групи чи бльоку груп. Бо власне те, що мабуть найбільше характеризує справжню, нефальшовану демократію, це здоровий компроміс, в якому узгляднюються погляди своїх противників. Інші підходи треба визнати для нас неприємливими і їх треба відкинути.

В останніх роках, у зв'язку з існуванням Української Національної Ради, більшість питань, зв'язаних із створенням єдиного українського політичного центру на еміґрації, оберталась навколо цієї інституції. Але, не дивлячись на більш як п'ятирічне існування, ця інституція не тільки не довела до повної єдности на еміґрації, але своїми діями на внутрішньому і зовнішньому відтинках радше поглибила процес внутрішньої декомпозиції. Не тільки ЗЧ ОУН дуже скоро вийшли з УНРади, але останньо також ОУН під проводом полк. Мельника знайшлась поза Виконним Органом, не бажаючи далі нести на собі відповідальність за політику УН Ради щодо КЦАБ, за перманентне „безголов'я" і „жалюгідний стан речей у Державному Центрі" (Д. Андрієвський: „Чому ми вийшли з ВО УНРади", „Українське Слово", 6 грудня 1953).

Коли б поспитати яка причина неспроможности УНРади об'єднати еміґрацію, то треба визнати, що, побіч інших, дуже важливою перешкодою остається своєрідня виключність, нетерпимість і брак толеранції до чужих поглядів, що їх виявляють зокрема деякі кола УНРади. Бо пригадати б тільки голосну минулорічну дискусію в українській пресі на тему об'єднання. Також деякі репрезентанти УНРади приймали тоді в основу єдности здоровий принцип єднання всіх самостійницьких сил на еміґрації (статті І. Багряного). Такого принципу не приймали однак тоді і не приймають сьогодні вирішальні речники т. зв. „твердого ядра" УНРади, тобто її справжні керівники, вважаючи мабуть, що така широка громадська і політична база може загрозити їхньому з трудом вдержуваному „станові посідання". Найбільш крайні між ними, як Феденко, взагалі відкинули ідею спільного фронту на еміґрації. Як останньо з'ясував „Новий Шлях" за 9 листопада 1953, навіть таке питання, як обсаду внутрішніх постів в УНРаді, неможливо залагодити в умовах „нетерпимости, нетолеранції і недемократичности партій, які в своїй назві і на язиках своїх представників мають постійне слово „демократія". Що тоді говорити про консолідацію з іншими політичними силами з-поза УНРади!

В результаті того закріплюється в наших еміґраційних умовах зовсім ненормальний стан, в якому частина політичних партій на еміґрації, об'єднаних в УНРаді, присвоює собі право говорити в імені всієї української справи, дарма, що вона не тільки не об'єднує цілої еміґрації, але неспроможна навіть у своєму середовищі знайти спільної мови з іншими. Поскільки ж однак доля всієї української еміґрації і вимоги визвольної акції по-за межами України в ніякому разі не можуть бути безконечно гальмовані партійним еґоїзмом, то таке дуже актуальне питання єдности мусить бути невідкладно поставлене на порядок дня всіми самостійницькими силами, що є поза УНРадою і в самій УНРаді, і які готові поставити вище вимоги одного політичного центру на еміґрації чим свої групові інтереси. Немає сумніву в тому, що першою передумовою, яка мусить бути в основі такого спільного порозуміння, є готовість взаємного визнання і співпраці та готовість бачити в своєму політичному противнику не ворога, але рівновартну українську людину.

(Продовження буде).

ПРЕДСТАВНИЦТВА ЗУАДКОМІТЕТУ ПРИ ПРАЦІ

Як відомо, для кращого переведення харитативно-допомогової і переселенчої діяльности Злучений Український Американський Допомоговий Комітет утримує свої Представництва в деяких країнах в Европі та й навіть у деяких окремих містах, в яких скупчені більші українські громади. Головне Европейське Представництво ЗУАДКомітету є в місті Мюнхені в Німеччині, а крім нього ЗУАДК має свої станиці ще в таких містах в Німеччині, як Людвіґсбурґ, Ганновер, а теж і в самому місті Берліні. Знову ж в Австрії осідок Представництва ЗУАДКомітету є в Зальцбурґу, але працює теж представник ЗУАДКомітету у Вельсі, при Головній кватирі для втікачів.

Окремі самостійні представництва ЗУАДК є у Франції, в Бельгії, в Англії, а теж у вільному місті Трієсті. Хоч і без окремих представництв, веде ЗУАДКомітет свою діяльність теж і на терені Швеції, Еспанії, Норвеґії, Швайцарії, і проводить допомогову акцію за посередництвом організації КАРЕ на всьому терені Юґославії.

Про працю Европейського Представництва ЗУАДКомітету наші громадяни знають. Головна переселенча акції, як і головна допомогова акція велась і ведеться на теренах Німеччини і Австрії.

Але не меншу роботу виконує ЗУАДК і в інших країнах за посередництвом своїх представництв. У ділянці переселення праця ЗУАДКомітету в таких країнах, як Бельгія, чи Франція, а навіть Англія, в останньому часі була збільшена, бо саме до тих країн пристосована так звана секція „3 сі" закону про Ді Пі з 1948 року. Крім того, поважний відсоток справ, ведеться на основі загального іміґраційного закону з 1934 року на підставі афідавітів, які виставити теж допомагає ЗУАДК. Новий іміґраційний закон з 1953 року відноситься теж до країн Атлантійського пакту, то значить не лише до Німеччини й Австрії, але Бельґії, Франції й інших країн, в яких ЗУАДК має свої представництва.

ФРАНЦІЯ

Представництво ЗУАДК у Франції, що приміщується у власному домі в Парижі, подає у звіті під кінець 1953 року, що воно зареєструвало в американському консуляті на переселення до ЗДА 125 українських родин і веде їх оформлення. В цьому числі половина таких справ, які будуть полагоджені на основі нового закону для втікачів. В грудні перед Святами це Представництво дістало для розподілу 840 харчевих пакетів КАРЕ і їх розділило згідно з напрямками Роздільчої Комісії Українського Центрального Громадського Комітету у Франції.

БЕЛЬҐІЯ

Як подає звіт Представництва ЗУАДКомітету в Брюсель в Бельґії, ЗУАДК через це своє представництво за час його існування від жовтня 1951 року подав допомогу і вможливив переселення з Бельґії 1533 особам, забезпечуючи їх своїми ашурансами, порадами, інтервенціями і т. д. Виїхали уже з Бельґії через це наше Представництво 323 особи. Справи інших є в опрацюванню і їх припильновує наше Представництво. Новий іміґраційний закон відкриває нові можливості переселення теж із Бельґії і їх треба вміло використати.

Безпосередньо Представництво у Бельґії зайняте полагодженням справ із секції „3 сі" закону про Ді Пі. Цей закон в цій секції діє до половини біжучого року, а зареєстрованих там є 300 українців. Представництво дістало дозвіл від Візової Секції робити переклати і тому всі апліканти можуть мати повну допомогу в полагодженні справ. Представництво веде урядування двічі в тиждень у вигідну пору, після нормальних годин праці. Це представництво розділило теж кілька десяток КАРЕ пакетів для потребуючих.

АНГЛІЯ

В Англії справа переселення утруднена. Там кожний, хто прожив три роки, втрачає право Ді Пі, отже переселення на квоту Ді Пі вже давно неможливе. Новий іміґраційний закон відноситься до Англії лише в параграфі про бувших вояків польської армії, для яких відпущено дві тисячі віз. То ж і тепер переселення з Англії відбувається головно на основі загального переселенчого закону на підставі афідавітів. ЗУАДКомітет співпрацює в Англії з місцевим Українським Комітетом і за посередництвом того Комітету, а теж шляхом кореспонденції, полагоджує різні допомогові і переселенчі справи на тому терені. За посередництвом цього місцевого комітету в Англії ЗУАДК приділив на цьому терені около пів тисячі КАРЕ пакетів потребуючим українцям.

ТРІЄСТ

У вільному місті Трієсті постало Представництво ЗУАДКомітету з конечности. Там у таборах є кілька соток українських втікачів і для них треба подбати про можливості переселення, як теж і допомогти їм матріяльно. Наше Представництво у Трієсті вже перевело переселення цих втікачів до Австралії, зараз ведеться пертрактації для уможливлення переселення цим втікачам до Канади.

ІНШІ КРАЇНИ

Безпосередньо кореспонденційним шляхом із консулятами переводить канцелярія ЗУАД Комітету полагодження справ переселення українців до ЗДА з Еспанії, Швеції, Норвеґії і Швайцарії та далекого Ірану. В останньому році прибуло кілька родин з Еспанії на ашуранси, які виставив їм ЗУАДК на основі закону про ДіПі, який ще в Еспанії діє до половини біжучого року. ЗУАДКомітет вислав теж свої ашуранси для українців у Швеції і в Норвеґії. Останнім часом звернулись деякі апліканти із Швайцарії з проханням допомогти їм у переселенні до ЗДА. Теж і ці справи взяв на себе ЗУАДК, хоч вони трудні вже тим, що для тих осіб треба підшукати спонзорів. ЗУАДК веде теж справи переселення цілої української громади в Тунезії. В останньому році приїхала до ЗДА старанням ЗУАДКомітету теж родина з Ірану.

БРИТ. ЗОНА

В останньому часі теж допомога в Німеччині мусіла бути збільшена. Комітет Допомоги Українців Канади звернувся до ЗУАДК з проханням прийти із допомогою школам і садочкам в британській зоні Німеччини, що їх дотепер обслуговував цей канадійський комітет. ЗУАДК приділив негайно допомогу для 16 українських шкіл там же і для стільки ж садочків, охоплюючи цією допомоговою акцією близько сімсот українських дітей. На кожну дитину приділено першим приділом по два фунти цукру, по два фунти смальцю, какао, оливу і сухі овочі, а теж і грошеву допомогу відповідно до величини школи, чи садочка.

Вже цей побіжний перегляд дає зображення про працю ЗУАДК — єдиної визнаної допомогової української установи із зв'язками у широкому світі не лише на головних теренах праці в Німеччині та й в Австрії, але і в інших країнах. Ця праця ЗУАДК тішиться признанням зорганізованого громадянства і відповідальних українських організацій і установ у різних країнах.

Перед ЗУАДКомітетом нові завдання. Перед ним велика ідея побудови Української Суспільної Служби, яка згодом понесе свої ідеї і поміч на рідні землі, і в цій великій праці з ЗУАДКомітетом все свідоме і патріотичне громадянство.

Т.

Голоси Читачів

Партійні батерії і партійна історія

Були в нас колись „партійні батерії". Для такої „партійної батерії" замало було наказу безпосереднього військового командування; його ще треба було підкріпити резолюціями ЦК партії. Були такі резолюції, батерія стріляла, не було резолюцій, батерія проголошувала невтралітет. Дуже часто політика урядових партій полягала на тому, щоб від опозиційних партій здобути резолюції, щоб їхні батерії стріляли разом з урядовими батеріями.

У спадщині по „партійних батеріях" залишилась в нас „партійна історія". А втім, казати про неї, що вона „партійна" історія, може й не годиться. У людей, як у людей, у них є політичні партії. У нас політичних партій немає, їх місце заступили „організації", „середовища", кліки, групи, котерії, ґетта. Давати їм кличку „партійний" несправедливо, бо вони з політичними партіями нічого спільного не мають і, щогірше, не хочуть мати.

Отже „партійна історія" — це буде історія одного такого ґетта. Звичайно вона полягатиме на тому, що вона вихвалюватиме все, що робило це ґетто в минулому й гостро лаятиме своїх „політичних противників", тобто людей з іншого ґетта. Зразком такої партійної, чи ґеттярської історії є саме стаття п. проф. Феденка, в „Свободі", п.н. „Соборне діяння". („Свобода", ч. 14 з дня 21.1.1954).

У цій статті, п. проф. Феденко вихвалює себе (був же ж „у політичній кухні" цього часу), лає: гетьмана Скоропадського, прихильників радянської орієнтації: М. Грушевського, В. Винниченка, В. Чехівського, М. Шаповала, повстанських отаманів: Зеленого у Трипіллі та Григорієва на Херсонщині, всіх „безголовних" отаманів „безнадійних" повстань, „які не творять історії", і закінчує пеанами під адресою тих, що підтримали його й проф. Мазепу в боротьбі проти „радянської орієнтації". Це посли Західньої України, що брали участь в нарадах Трудового Конґресу, група, як каже проф. Феденко, „вишколена в австрійськім конституційнім режимі". Перечисляючи цих людей проф. Феденко „забув" згадати д-ра Лонгина Цегельського, що також, напевно, підтримував його в боротьбі проти „радянства". Це може тому, що д-р Цегельський помер переконаним гетьманцем, для яких найменшого зрозуміння не має проф. Феденко.

Не думаємо полемізувати з твердженнями проф. Феденка. Не думаємо квестіонувати такого, чи іншого його становища на партійному з'їзді. Вважаємо тільки, і цього не повинен забувати проф. Феденко, що історія не починається від нього і від з'їзду його партії, й не закінчилась на них. Довго ще після того, як він „оборонив" демократичну плятформу на своєму партійному З'їзді і на Трудовому Конґресі, цієї плятформи обороняли українські патріоти в рядах українських армій і в рядах повстанських загонів, для яких також найменшого зрозуміння не має проф. Феденко. Сьогодні цієї плятформи боронять з підпільних бункерів, які для проф. Феденка є „туфтою", бо він „творить історію" в Лондоні.

Зате таки думаємо полемізувати з редакцією „Свободи". Хвалити Господа, наша „Свобода" не є партійним органом. На плятформі „Свободи", як органу Українського Народного Союзу, можуть зійтись українці різних політичних переконань і поклонники різних ґетт. Серед читачів „Свободи" є, напевно, гетьманці, націоналісти, ліберали, соціялісти і т.д. і щоб їх усіх погодити, „Свобода" мусіла б друкувати різні „партійні історії". Як читач питаю: чи не шкода для них місця? Адже ж кожний загорілий партієць може собі прочитати таке, чи інше „партійне" насвітлення нашого минулого в свому партійному органі. Чому гетьманець, читач „Свободи", має читати в своєму щоденнику про „вузько-клясовий уряд Скоропадського", чому націоналіст, що визнає принцип активної боротьби, має читати про „безголових" повстанських отаманів, що самі не знають, чого хочуть, про безнадійність боротьби взагалі і т.д. І, врешті, чи читач знайшов у цій статті переконливу відповідь на те, що „радянська плятформа" була, в цих роках, політичним безглуздям? Ні, цей читач дістав відповідь, що те, що автор називає „Українською Національною Революцією" було, властиво, повстанням прихильників „радянської орієнтації" серед провідних українців того часу, орієнтації, що мала підтримку широких мас українського народу й, в остаточному змагу, перемогла. Чи це старався доказати, на сторінках „Свободи" проф. Феденко?

Лев Шанковський.

Прочитавши у „Свободі" з 22 січня 1954 р. статтю п. М. Феденка „Соборне діяння", я, учасник боїв у повстанчому загоні отам. Зеленого (Терпила), у районі сел Трипілля - Красне, Обухів і нижче по Дніпру, рішучо заперечую твердження, що отам. Зелений у свому часі ставав на радянську плятформу.

Я особисто знав отам. Зеленого, його патріотичну і побожну родину. Знав також отам. Підкову, начальника штабу повстанчої групи, але ніколи не доводилося від них чути про те, що хтось з них думав стати на якусь вимріяну п. Феденком радянську плятформу.

Переконуючими і незбитими доказами того є те, що отам. Зелений не покидав України. Оточений червоними і білими москалями, він не лише боронив Трипілля і ближчі села, але підходив до передмістя, тоді большевицького Києва.

Думаю, що більшої нагоди стати на радянську плятформу шукати не треба було. Однак отам. Зелений на неї не став. Зробився „отаманом", не з власної волі.

Не погоджуючись з напрямними тодішнього українського соціялістичного уряду, який шукав шляхів до радянської плятформи, отам. Зелений, його ближчі співробітники і бригада — на знак протесту вийшли з підлеглости Укр. Армії і продовжували боротьбу з червоними і білими москалями до часу, коли денікінська куля укоротила в рідному селі життя св. пам. от. Зеленого.

Іван Оліфер

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

У Франції

ЗБОРИ РАДИ МІЖНАРОДНОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ХРИСТИЯНСЬКИХ РОБІТНИКІВ - ВТІКАЧІВ І ЕМІҐРАНТІВ

П'ятого і шостого грудня відбулися Збори Ради Міжнародної Федерації Християнських Робітників - Втікачів і Еміґрантів (в скороченні по французьки ФІТКРЕ), до якої належить Об'єднання Українського Робітництва в Европі. Загальний звіт за час від першої сесії у Брюсселі подав Іван Попович — генеральний секретар Ради, а бюджетовий звіт д-р Володимир Нестерчук — голова контрольної комісії Ради. ФІТКРЕ є членом Міжнародної Конфедерації Християнських Синдикатів та своїть у зв'язку з Міжнародним Бюром Праці в Женеві, американськими професійними централями СІО та АФЛ, із високим комісаром ОН для втікачів й ін. Сесія прийняла проєкт бюджету на 1954 р. та рішила відбути в цьому році 2-й Конґрес ФІТКРЕ.

В Англії

ДОПОВІДЬ ПРО УКРАЇНУ НА КОНФЕРЕНЦІЇ АНГЛІЙСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА

Від 28 грудня до 2 січня відбувалася в Оксфорді, Англія, річна конференція англійського наукового товариства „Ле Плей Сосаєті", яке досліджує сучасні світові проблеми в галузі історії, географії, соціології та економіки.

31 грудня на цій науковій конференції містер Тресі Філіпс виступив з доповіддю про Україну. Доповідь мала такий наголовок: „Україна — якою я її бачив і як я її зрозумів".

Містер Філіпс розпочав свою працю на совєтській Україні з покійним Нансеном і подав характеристику малих і великих українських громад, які він відвідав у східній Европі і Америці.

В Канаді

УКРАЇНЕЦЬ ПРОПАГАТОРОМ ВЕЛИКОГО БУДІВЕЛЬНОГО ПРОЄКТУ

Відомий в Саскатуні український будівельний підприємець, Михайло Бойчук, що збудував у теперішньому будівельному сезоні 110 домів, звернувся до міської управи з проханням дозволити йому збудувати дешеві приміщення-доми для ста родин, що не мають фінансових засобів для будови власних домів.

Проєкт, що знайшов дуже прихильний відгук у Саскатуні, буде правдоподібно затверджений міською управою в недалекому часі. Родини, що мешкатимуть у цих домах, будуть їх сплачувати на рати.

ЗМІНИ У ВИДАВНИЦТВІ „НАШОГО ШЛЯХУ"

„Новий Шлях" від 1-го січня ц. р., в ч. 1 інформує своїх передплатників, клієнтів і читачів про те, що д-р Степан Росоха перестав бути його управителем з днем 15-го грудня м. р. Обов'язки управителя виконує дорадник „Нового Шляху" п. Микола Гунчак.

В Австрії

СУСПІЛЬНА ОПІКА В ІНСБРУКУ

Президія звичайних Загальних Зборів Української Секції Суспільної Служби в Інсбруку (Австрія) оцим повідомляє українське громадянство в Европі й за океаном, що — на основі рішення Заг. Зборів і на основі такого ж рішення, виявленого більше 2/3 членства нашої громади, — почали з днем 28. 11. 53 р. працювати керівні органи Української Секції у такому складі: а) Управа Секції: голова д-р Л. Мостович, заступник В. Фасовський, секретар М. Бойківська, скарбник д-р В. Кліш, культ. осв. реф. М. Снігурович, реф. допомоги В. Денищук, вільний член І. Чуб, запасні члени М. Остафійчук і М. Довгополий. Заст. голови є також реф. орг. та еміґр, а реф. допомоги — реф. для поселення в Австрії. б) Контрольна Комісія: голова: д-р О. Берсет, заст гол. і секретар: М. Станько; члени: І. Новійчук, інж. О. Єжів, д-р З. Г. Свобода. в) Громадський Суд: голова мґр. О. Ганицька, заст. д-р В. Конрад.

В Арґентині

„СВЯТО ВЕСНИ" В ЦЕНТРАЛІ „ПРОСВІТИ"

Цьогорічне „Свято весни" відбулося скромніше та при меншій кількості публіки, як попередніх років, із-за перебудови дому. Але ж кількість дітей та їхні поступи в засвоєнні української мови, чи не набагато кращі саме цього року. Зі збірними та індивідуальними деклямаціями виступали малі діти, недавні іміґранти чи вже тут народжені, а їхні товариші з минулих років — уже творили публіку на залі, повироставши в юнаків. Приємно вражала теж участь дитини українця й арґентинки, якої мати, розумна й інтеліґентна жінка, не то що не соромилася й не боялася „помішання" мови, але широ раділа добрим виголошенням українського віршика своєї дівчинки в українському одязі. У примітивних декораціях та тільки в масках на личках, відограли діти казку про півника й лисичку на превелику радість малих глядачів і виконавців.

Приглядаючись виступам, матері дітей не могли не висловити свого признання учительці п. Павлині Данчук, яка вже чотири роки підряд послідовно веде навчання в „Рідній Школі" обидвох Централь „Просвіти" й „Відродження". Її праця майже непомітна й невдячна, але яка ж потрібна, необхідна! Ледве чи знайшлася б якась інша інтеліґентка, що захотіла б свою кожну суботу й неділю присвячувати нашим дітям! Оце — зразок тихого, скромного патріотизму й витривалости в громадській праці.

УСПІХИ НАШОГО ЛІКАРЯ

На першому Муніціпальному Конґресі Медицини, що відбувся 23-го листопада м р. в Буенос Айрес, брав участь д-р Леонард Літвінов — українець, відомий на терені Буенос Айресу лікар-хірург. Він представив Конґресові дуже рідкий випадок рака, після якої пацієнт зовсім видужав. Наш земляк, д-р Л. Літвінов, здобув своєю солідною професійною працею і знанням авторитет і признання серед медичних кругів на терені Арґентини.

НАУКА Й ПЕРЕСТОРОГА

Читаєш „пожовклі листки" з річників „Свободи", переглядаєш календарі та альманахи, і, мимоволі, линеш думками в ті давні часи, сказати б — з „праісторії" Українського Народного Союзу.

Пригадується вам той світлий момент, а який вирішальний в історії Батька-Союза, коли то в перших днях вересня, 1893-го року, зійшлося в домі пароха Джерзі Сити, о. Григорія Грушки, „Четверо Праведних", а то, крім самого о. Грушки, ще три греко-католицькі священики: о. Іван Констанкевич, о. Теофан Обушкевич і о. Амврозій Полянський. Саме на тій пам'ятній нараді впало слово: „Нехай станеться"! Тоді ж саме, як пише Пропам'ятна Книга УНСоюзу, „Українці у вільному світі", — „вирішено заснувати окремий український, тоді ще „Руський Народний Союз".

В архівах Українського Народного Союзу не збереглися дані про те, скільки „дітей" мав „Батько" в першому році свого існування. Натомість звіти з другої Конвенції, що відбулася в Шамокіні, Па., 22 лютого 1894-го року, виказують, що УНСоюз мав у тому році 439 членів і... 220 долярів 35 центів майна.

Сьогодні просто вірити не хочеться, що з того невеличкого гурта перших піонерів, переважно напівграмотних чорноробів, і з тієї жмінки важко ними запрацьованого, союзового гроша, виросла така могутня твердиня українства в Америці, як Український Народний Союз!

Який блискучий приклад — чого можна довершити спільними, організованими зусиллями, невтомною й витривалою працею Як багато можуть з того навчитися ті всі слабодухи і байдужі, які ще сьогодні, в столітті атомової енергії, повторяють за неграмотними прадідами: „Моя хата з краю, я нічого не знаю".

Студіюючи історію Батька-Союзу натрапляємо, часом, і на такі пожовклі сторінки, від яких віє смутком. Зокрема роки 1910-11, під час і по 10-ій конвенції, проходили, як пише Пропам'ятна Книга, — „під знаком назріваючих, нових перешкод, переважно внутрішнього характеру". Це й були ті тривожні роки, коли то внаслідок „труднощів внутрішнього характеру", Український Народний Союз розпався, з початку на два, а потім і на три Союзи. Склалися на це причини „світського й церковного характеру", але найсумнішу ролю (як то звичайно в нас буває!) відіграли таки особисті амбіції й приватні „міжусобиці". Кінець-кінцем Батько-Союз вийшов переможно з тої кризи, але скільки сил та енергії витратила тоді намарне українсько - американська спільнота через цю внутрішню боротьбу?..

Сьогодні Український Народний Союз — монолітна, спаяна організація, сильна не тільки тому, що має десятки тисяч членів і 15 мільйонів майна, але сильна, передовсім, духом внутрішньої єдности і згоди. Членами УНСоюзу є старше наше покоління сивоволосих „ветеранів" і тут народжене, до четвертої ґенерації включно. Буйною хвилею влилася в союзове річище нова еміґрація, без різниці на територіяльне походження, релігійну приналежність, чи партійно - ідеологогічні погляди. В лоні спільної братньої організації, якою є УНСоюз, кожний українець доброї волі знайде спільну мову з другим братом - українцем і широке поле до праці для добра загалу.

Про затіснення тих вузлів єдности повинні ми особливо пам'ятати в цьому ювілейному році Українського Народного Союзу і напередодні 23-ої його Конвенції. Символом - гербом Батька - Союзу є дві братні, у дружньому стиску з'єднені руки.

Будьмо ж вірні нашим союзовим прапорам до кінця!

Іван Свій.

УРЯД КАНАДИ ДОПУСТИТЬ БІЛЬШЕ ІМІҐРАНТІВ У 1954 РОЦІ

Канадійський уряд, захоплений фактом, що новоканадійці належно включаються в канадійське життя, а економічна ситуація в Канаді дальше є задовільна, встановив „мінімальну квоту" 167,000 іміґрантів, що їх буде допущено до Канади в цьому році. Значить, якщо якась непередбачена економічна чи мілітарна катастрофа не огорне в міжчасі нашої країни, то в цьому році причалить до берегів Канади принаймні 167,000 нових поселенців. По всій правдоподібності їх буде значно більше від передбаченої „мінімальної квоти", а остаточне їх число може дорівняє чи навіть перевищить число іміґрантів у рекордовому повоєнному році 1951: тоді прибуло до Канади 194,000 осіб.

У 1952 р. уряд дещо сповільнив темпо іміґрації, бо не вірив, щоб економіка Канади була спосібна забезпечити працю для такої великої кількости людей. (Обраховують, що приблизно половина нових поселенців звичайно є спосібна до праці й заробітків, а половина це члени їх родин, здані на їхнє утримання). Іміґраційну політику уряду зустріла чимала критика організованого робітництва та інших чинників: дехто — з різних еґоїстичних мотивів чи групових інтересів — висловлювався цілковито проти іміґрації. Це критикування дещо притихло, а крім того оттавський уряд має тепер кращу перспективу шляху, що попереду нас. Фактично це перший раз федеральний уряд зважився встановити мінімальну іміґраційну квоту на один рік. Обсерватори вважають, що це ознака проґресу, нехай тільки на відтинку розвинення деякої політичної відваги.

Якщо йдеться про критику, то один закид звучав: Оттава спроваджує іміґрантів, а тимчасом кожної зими в Канаді є деяке безробіття. Уряд дещо підірвав основу того закиду, пляннуючи іміґрацію переважно на час весни й літа, коли то назагал є легко одержати працю. Одночасно прийшло усвідомлення, що зимове безробіття по містах головно заторкує осілих робітників, тобто тих, які не можуть або не хочуть переїхати в інші околиці, де можна знайти заробітки.

Врешті прийшло теж усвідомлення, що іміґранти є тепер консументами і якщо в Канаді маємо більше консументів, то більш стабільною може бути наша економіка і відносно менше мусимо оглядатися на нашу експортову торгівлю. Іншими словами: якщо не можете продавати свої вироби людям поза океанами, то привезіть людей з-поза океанів до ваших виробів. Ще одним заохочуючим моментом іміґрації є те, що іміґранти визначаються значною кваліфікованістю в промисловій техніці й ремеслах, організаційними здібностями і в значній мірі фактично створюють заробітні місця не тільки для себе самих, але й для мешканців Канади.

„Канадійська Сцена".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Річні Збори 204 Відділу УНС

Дня 23 січня 1954 р. в приміщенні церковної залі при православній парафії св. Володимира в Ню Йорку відбулися річні збори 204 Відділу УНС, якими провадила президія в складі адв. М. Гаврилка, як голови, та Кулинича, як секретаря. Після звітів управи, голови Марка, заступника Сокальчука, фін. секр. Гасія, касира Крочака, рек. сек. та делеґата до Об'єднаних Організацій м. Ню Йорку Бакуменка, як також контрольної комісії в складі в. о. голови д-ра Соколишина, що перейняв функції померлого голови Контрольної Комісії сл. п. Сима Назара, та д-ра Ів. Козака, розпочалась дискусія. З діяльности відділу 1953 рік можна, зокрема, із фінансової господарки, ствердити, що відділ від 1949/50 р., де був недобір 2,257.15 дол., дійшов у нинішній ситуації до майна в сумі 3,011.68 дол. Відділ має під цю пору 1,141 членів, з того 780 дорослих та 461 дітей. Коли в 1952 р. відділ вислав до Головного Уряду - каси около 30 тис. дол., то в 1953 р. вислано 31,342.22 дол.

Відділ, виконуючи постанову Централі, зібрав на Союзівку 385 дол. (в тім пожертва Гургулі 275 дол.).

Померло у звітовім році 6 членів, вибуло 26 та зорганізовано нових 45 членів. Централя повернула відділові 138 дол. за суспендованих членів. Чистий прихід із цьогорічного пікніку виносив 171.52 дол. Після уділення абсолюторії уступаючій управі, приступлено до вибору нових органів, де, на внесок Свуша, збори одноголосно перевибрали стару управу, на чолі із предсідником Марком, та доповнено Контрольну Комісію одним членом — Кулиничем. Річні збори займалися справою „Свободи", яка зі значним спізненням приходить до Ню Йорку, відвідуванням хворих і т. п.

Річні Збори ухвалили закупити 10 шерів Українського Народного Дому в Ню Йорку, на суму 250 дол., розділивши той закуп на цілий 1954 рік, як також ухвалено розподілити гроші відділу на добродійні цілі, як слідує: 50 дол. на УККА, 25 дол. на ЗУАДК, з тим що перепроваджена збірка на залі дала ще окремих 25.50 дол.

Слід ствердити успішний зріст господарки відділу та краще сплачування внесків та боргів членами. Щасти Їм Боже!

Д-р Ол. Соколишин

Сиракюз, Н. Й.

Українські Радіопередачі.

Вже повний один рік, кожної неділі від год. 2-гої до 3-тої пополудні, на хвилях 620 Радіовисильні WAGE в Сиракюз лунає українське слово й українська музика.

Рік пропробленої праці серед незавжди сприятливих, а то й тяжких умовин, заслуговує на те, щоб про ці українські радіопередачі довідався теж ширший український загал, ніж круг наших радіослухачів.

Здається, що є незбитою правдою, що всі українські передачі на терені Америки причинилися у великій мірі до того милого факту, що Америка щораз то більше розуміє нас, українців, та доцінює наші прагнення і нашу ролю в боротьбі із загрозою людства — комунізмом.

На підставі однорічного досвіду Українських Радіопередач у Сиракюз можна сміло сказати, що ці Радіопередачі доложили свою цеголку до тих завдань, які повинні просвічувати нашій політичній еміґрації.

Наші радієві передачі зорганізував і за них перед радіовисильнею відповідає пан Тадей Гецін. Він запросив до співпраці кількох досвідчених громадян, які могли попровадити таку роботу, вони створили Комітет, поділили між собою працю і дня 4-го січня 1953 року почули громадяни міста Сиракюз, Оборн та околиці першу на тому терені Українську Радіопередачу. Перших 3 місяці українську сторінку передач із музичною провадив пан Євген Соккур, а англійську п. Юліян Копко і п. Мирон Кузьма. З кінцем березня 53 р. пан Соккур зрезиґнував і тоді Комітет поширено і переорганізовано в той спосіб, що створено кілька секцій, з яких кожна начеркнула собі програму, яку старається перевести в життя. І так:

I. Українська секція — має за завдання пригадувати українцям про світлі дати нашої рідної історії, про наші національні потреби, про нашу національну культуру, та про наші обов'язки супроти нашої поневоленої Батьківщини. В тій секції працюють: пан Олекса Граб, пан Михайло Середович, пані Марія Логаза, а в минулому році працювали ще д-р Петро Ігнат і мґр. Михайло Рубич.

II. Англійська секція — має за завдання інформувати американських радіослухачів про те, хто ми є, чого хоче і за що бореться український нарід, як теж про небезпеку, яка грозить цілому вільному світові від наступу комунізму і московського імперіялізму. Вона теж інформує про нашу стару, тисячелітню національну культуру.

В тій секції працюють: Юліян Копко, Володимир Прибила, Василь Лукачик, а до серпня м. р. працював ще п. Мирон Кузьма.

III. Музична секція — має за завдання показати радіослухачам нашу музичну кульдуру. Музику достосовується по можності до тексту українських доповідей.

Цю секцію провадить інж. Осип Гапій, а до серпня м. р. провадив п. Мирон Яворський.

IV. Фінансова секція — має за завдання організувати фінансові засоби для передач. В цій секції працюють: п. Володимир Мельничук, п. Іван Пігуляк, п. Склонний, п. Карпишин і пані Ірина Рубич.

V. Технічне звено — пов'язує працю всіх членів Комітету. В тому звені працюють: п. Дмитро Ткач і пан Петро Бащузький.

VI. Спікери — до цього часу спікерами були: для англійських текстів: п. Ю. Копко, п. В. Прибила і п. В. Лукачик, а для українських текстів: п-ні Людмила Гецін, панна Володислава Шара, пані Марія Гузар і пані Миколаєвич.

Всі члени Комітету Українських Радіопередач всі спікери працюють безплатно. Зі своїх власних грошей покривають ще видатки переїздів автобусами, бензини до авт і т. п.

Загал радіослухачів сприймає ті передачі з вдоволенням і вдячністю. Чується, вправді, теж багато голосів неконструктивної критики, але ця критика доказує лише, що критикуючі не здають собі справи з цього, які завдання поставив собі Комітет. А завдання ці виходять ясно із наміченої програми: в українську хату внести якомога найбільше того свіжого зілля, що постійно пригадувало б Рідний Край, а американцям показати українську проблему у правдивому світлі, зокрема ролю України в поборюванні комунізму, як світової загрози. Отже не на те члени Комітету посвячують свій дорогий час, щоб деякі „критики" могли мати в наших передачах лише бажану розривку.

Завдання, яке поставив собі Комітет зачинаючи працю, у великій мірі виконується. Доказом цього є листи, що їх Комітет часто дістає від американських і українських слухачів, та в яких вони висловлюють своє задоволення та признання.

В біжучому році Комітет хоче зробити ці передачі ще більш цікавими і більш змістовними.

Щоб українська музична культура в Радієвих Передачах була належно репрезентована, побажаним було б, щоб наші композитори, музики, диригенти хорів і солісти подбали про те, щоби на пластинках появилися нові вартісні українські музичні твори, без яких тяжко є вести хочби і найкращі текстами передачі.

Слід ще згадати, що від самих початків і впродовж цілого року Комітет під оглядом свого складу працював на загально - громадській базі. В ньому працюють всі охочі, без різниці територіяльного походження, партійної приналежности, чи віроісповідання. З приємністю треба підчеркнути, що роджена в Америці українська молодь від перших днів активно включилася в працю, вона веде цілу англомовну сторінку передач і їй саме завдячує Комітет у великій мірі свої успіхи.

Накінець слід ще ствердити, що керівники Радіовисильні WAGE в Сиракюз, весь час сердешно і з повним розумінням ставились до Украніських Радіопередач, помагаючи Комітетові радою, а в початках теж матеріяльно. За це належиться їм від української громади в Сиракюз щира подяка.

М. Л.

Дітройт, Міш.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ

Імпрези, що їх влаштовує українська громада Дітройту, мають вже свій стиль і стоять звичайно, на високому рівні. Пригадати хоч би такі — з останнього часу — як Протикомуністична Маніфестація в 20-ті роковини голоду на Україні або 700-ліття Львова та 35-ліття Листопадового Зриву. А оце долучилося до них Свято Державности і Соборности, сполучене з протестом проти фалшування Москвою Переяславської Угоди. Імпрезу влаштували місцеві відділи Українського Конґресового Комітету, при співучасті Федерації Українців Стейту Мішиґен.

Свято складалося з двох частин: політичної і мистецької. Осередком політичної частини була промова нашого визначного громадського діяча і вченого, проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького та резолюції, в яких підкреслено вагу актів 22-го січня 1918 і 19 рр. і разом з цим напятновано фалшування Москвою Переяславської Угоди, як одного із засобів російського — тим разом большевицького — імперіялізму.

(Продовження Громад на ст. 5.)

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА „СОЮЗІВКУ"

(Продовження)

ВІДДІЛ ч. 326.

(Неодержано лісти).
Разом $337.00.

ВІДДІЛ ч. 327.

По $1.00: Швайка Я., Швайка А., Нарбут О., Данилюк П., Дмитришин С., Дмитришин Т., Смуток В., Смуток Н., Баґрій Т., Баран С., Баран М., Баран О., Баран С., Горинь В., Горинь М., Дичковський І., Дмитришин Д., Душенчук А., Душенчук В., Захарія В., Захарія Ю., Керич В., Керич М., Копистянський А., Костирка Р., Курчак Н. Курчак О., Курчак Я., Лотоцький І. Лотоцька А., Маланчук Ю., Плетеневецький І., Плетеневецька О., Сагатий М., Сагата С., Степанків Я., Степанків К., Стецюк П., Терещук Н., Шпачинський В., Штойко Е., Ярмолюк М., Оріховський В., Гайдукевич І., Гайдукевич Т., Вовк В., Душенчук В., Душенчук І., Душенчук І., Коґуцька І., Корнова С., Маланчук О., Підловська Е., Маланчук С., Веремчук А., Герула В., Душенчук О., Капчак І., Клим І., Липинський К., Рій М., Рій М., Росточинський І., Фірчук О., Щесняк В., Щесняк М., Гончарів Я., Мотуз М., Будз І., Будз Е., Шахмут М., Лесів М., Бучак І., Бучак Е., Перец С.
Разом $75.00.

ВІДДІЛ ч. 330.

По $1.00: Андріїшин І., Стриск Т., Стриск К., Франків А., Литвин В., Литвин М., Франків И., Васій М., Русин М., Швайковський Е., Швайковська Т., Микуляк П., Паламар Н., Паламар Т., Паламар М., Бурлака Ю., Вурлака А., Дацишин А., Дацишин І., Поцинтилюк І., Вобак К., Вобак Е., Вобак М., Ворлі Г., Скібінський Ф., Поступак Р., Спурза В., Спурза А.
Разом $28.00.

ВІДДІЛ ч. 334.

По $1.00: Микита Н., Микита М., Оленчук Г., Оленчук М., Оленчук М., Жук І., Сидір А., Гнатків І., Ґенес А., Купчевич Т., Дзюба І., Чопко В., Чопко С., Бовт П., Лобур С., Морозович С., Морозович М., Завалович В., Ведзин Н., Кочішевський Ю., Вакут М., Бриняк І., Бриняк Е., Мураль В., Ждан М., Янів В., Янів А., Задорецький Н., Задорецький М., Задорецька С.
Разом $30.00.

ВІДДІЛ ч. 336.

Курах Михайло $5.00.
По $2.50: Кисіль Г., Кисіль К., Пелюшкевич М., Пелюшкевич А.
По $1.00: Савчак М., Ґольдер К., Кревнюх В., Купчик О., Пелех С., Постолюк С., Постолюк М., Бойко Н., Вільо М., Завадський Д., Римар М., Федорчак М., Лівий И., Степаник Г., Степаник О., Глоговський С., Кілярський М., Кальмук Т., Іванишин М., Крупа В., Кальницький Г., Шмагло В., Сінковський С., Кузик П., Іскра І., Лещишин М., Колодка І., Наконечний А., Гузар В., Пецьо І., Настюк Р., Пусило Р., Терлецький П., Шемечко Т., Стахів О., Велґан П., Сеник Н., Воробель Д., Наконечний І., Віжевський І.
Разом $55.00.

ВІДДІЛ ч. 337.

По $1.00: Ганас О., Качанюк Ю., Качанюк А., Курилас С., Стельмах В., Стельмах О., Стельмах А., Хариш Т., Чорній Т., Чорній А., Гулай Р., Ґой З., Захарків В., Курилас О., Панас К., Семенків П., Скибик М., Олексюк В., Деманчук В., Гулик М., Луців В., Зелінський В., Павловський В.
Разом $23.00.

ВІДДІЛ ч. 339.

Хромяк А. $3.00.
По $1.00: Сорока І., Сорока С., Сорока О., Сорока А., Жмутин І., Мущинка В., Онусканич І., Гоцинец Т., Геник В., Дрогомирецький А., Іванишин І., Тренич Т.
Разом $15.00.

ВІДДІЛ ч. 343.

Паснак А. $2.00.
По $1.00: Коваль О., Рісн И., Навіри О., Сейлс К., Ковалик Т., Когут І., Секел С., Шульце К., Урків К.
Разом $11.00.

ВІДДІЛ ч. 348.

Періг М. $2.00.
По $1.00: Вурий А., Бурий А. мол., Вура М., Вура П.
Разом $6.00.

ВІДДІЛ ч. 349.

По $1.00: Лісний Н., Лісний М., Лісна М., Мартинчук Л., Мартинчук А., Федина Д., Філь А., Геречка И., Геречка В., Добош В., Добош А., Довгий І., Довга Е., Гнідь І., Гнідь М., Василишин С., Василишин М., Ясіновський В., Ясіновська В., Содома Т., Питльована С., Вербицький Н., Вербицька А., Ковальчук Т.
Разом $24.00.

ВІДДІЛ ч. 350.

По $1.00: Бодарик М., Блащук В., Влащук А., Влащук М., Влащук Л., Бреян В., Бреян А., Бреян М., Вальчук П., Вальчук М., Гайовський М., Гайовська К., Дорош М., Дейвіс Дж., Ерстенюк О., Ерстенюк М., Карий В., Качалуба П., Когут Н., Корівчак С., Корівчак О., Корівчак О., Криницький Д., Криницький И., Криницька М., Кругляк А., Кругляк Е., Круліковський П., Круліковський І., Круліковська Е., Кульганич К., Лєма В., Кулик О., Лупак В., Малиняк Д., Мельник І., Мельник О., Михайлишин І., Палидвор В., Палидвор М., Палидвор М., Палидвор Н., Панасюк С., Панасюк М., Падрій Ю., Сидяга В., Сидяга М., Сливинський М., Слобода Г., Сломошанський Ф., Смаль И., Співак В., Стефан А., Стівенс М., Стефаніско Н., Тирчик І., Тирчик О., Чарковський Н., Швець Н., Швець А., Верлік А., Капустинський, Кольовик М., Луків П., Малиняк А., Кругляк О., Кругляк А., Круглляк В., Андрусяк Н., Андрусяк М., Матрофіл Н., Матрофіл М., Матрофіл А., Матрофіл І., Пастушак Т., Пастушак К., Кульганич М., Хома А., Хома М., Швець К., Перепічка Н., Зап М., Вальчук П., Вальчук К., Городиський А., Титла І., Титла М., Соболь М., Соболь А., Руденська І., Когут А., Мацелюх Т., Вальчук М., Вальчук Г., Вальчук Е., Вальчук В., Вальчук С., Вальчук П., Чарковський М., Чарковська А.
Разом $100.00.

ВІДДІЛ ч. 352.

Ґілевич Н. $1.50.
По $1.00: Яворський Д., Яворська Ф., Кивелюк Б.
Разом $4.50.

ВІДДІЛ ч. 353.

Т-во Запорозька Січ $5.00.
Василюк М. $3.00.
По $2.00: Дмитрів В., Ткачук А., Старанчак Л.
Кучаський Р. $1.60.
По $1.00: Вацик Т., Паславський Я., Мальований І., Мативішин Л., Прешляк В., Куцак И., Герман П.
Разом $22.60.

ВІДДІЛ ч. 355.

По $2.00: Занько П., Занько М., Ганьківський М.
По $1.00: Плекан Г., Плекан М., Сенько В., Сенько Е., Мізин Ю., Мізин М., Святин Г., Святин Л., Бобела І., Бобела А. Колеґа Д., Колеґа П., Башта Д., Башта А., Башта Д., Добош М., Добош В., Солоничий Ф., Солонича К., Скрицький Я., Стець Ф., Саланський І., Юркевич В., Магур Е., Швець П., Щтогрин Я., Ковалевич С., Голтсклов К., Свищук Ю., Свищук Х., о. Свищук Я., Дмитрів Г., Ганьківський Н., Дика А., Рак Р., Рок Т., Вулван К., Дмитерко І., Стець В., Занько С. Занько І., Занько А., Рак О.
Разом $50.00.

ВІДДІЛ ч. 356.

Т-во „Карпати" $5.00.
По $2.50: Пацай Е., Пацай Е.
По $1.50: Пацай І., Пацай К., Сітинський П.
По $1.00: Продивус О., Продивус Я., Воробець М., Воробець С., Баґрій С., Баґрій А. Хмура С., Хмура А., Огородник Д., Огородник А., Воробець І. Воробець С., Війтик Д., Війтик Ю., Ільчишин М., Ільчишин Е. Ґричка В., Ґричка В., Опришко Т., Опришко А., Назарук Н. Назарук О., Грисьо Д., Грисьо Е., Ващишин П., Ващишин С., Клячинський П., Клячинська М., Чехут В., Чехут О. Панасюк И., Панасюк Л., Ґошуляк М., Ґошуляк А., Ґошуляк О., Ястремська Ю., Джінґалова Д., Столярська А., Мазурик В., Пацай І. мол., Пацай В., Шведюк П., Дуркалевич М., Винницький Я., Ставичний М., Омниш П., Ткачук Г., Ткачук А., Млак Я., Млак П., Депа М., Депа К., Кальба М., Кальба І., Мачоган М.
Разом $ 69.50.

ВІДДІЛ ч. 361.

По $5.00: Демидчук Семен Малетич Мартин, Кальба Данило, Ґерлач Йосип, Шебунчак Катерина, Долішний Теодор.
По $2.50: Моторний П., Моторна К.
Ґулька Е. $2.00.
По $1.50: Дигдало В., Дигдало І., Собенко І., Собенко М., Петришин О.
По $1.00: Д-р Мушкевич Н., Мушкевич М., Вілицький В., Білинська І., Омельченко В., Омельченко М., Кей Я., Кей М., Пастух І., Пастух К., Вілецький Е., Вілецька М., Вілостоцький Т., Драгун Ю., Ксьондзик Д., Галичин И., Галичин М., Галичин І., Гаймер Г., Гаймер К., Вишиваний В., Вишивана М., Василишин Н., Патроцький С., Любович Ю., Верітелі М., Яцишин-Сосницька М., Галичин В., Боднар М., Скодзінська І., Семенів А., Мединський Д., Сосницький Н., Вишиваний І., Вишивана Е., Чума Н., Варагура М., Собенко Н., Настин В., Данилик Н., Чарнецька А., Харук А., Елаїв О., Гурин М., Качмарський С., Костишин Д., Квочко П., Кучма М., Кучма П., Кучма К., Кучма А., Кучма П., Макарчук М., Мазурик Г., Назаревич В., Назаревич П., Николин Г., Прокопів О., Прокопів С., Савицький Д., Савчак Д., Собенко В., Стасюк А., Шимкович Т., Тиж М., Поліщук Н., Йосик Т., Миронюк Л., Олексів М., Врода І., Шебунчак К. Лазута В., Левко С., Іванюша С.
Разом $118.50.

ВІДДІЛ ч. 362.

По $1.00: Антіш В., Ельченко М., Ляхевич С., Ляхевич Ю., Осередчук И., Сидорський І., Війтик Г., Війтик І., Хома І., Хома Л., Татомир Я.
Разом $11.00.

ВІДДІЛ ч. 363.

Непорадний Іван $5.00.
Базів І. $4.00.
По $2.50: Васьків С. Васьків А.
По $2.00: Луцишин М., Кривий М.
По $1.00: Мішанець В., Панцьо А., Підскальний І., Романків Г., Вандура С., Гоміняк А., Мельник В., Вітрук М., Непорадний І., Маскула Ю., Васьків І., Босер А., Голод А., Венет Б., Чефі Ч., Флікер К., Непорадна К., Базів Д., Гермак А., Ґой А., Челядин С., Підскальний Г., Балацька К., Челядин Т., Челядин С., Гадзіцька К., Іванців О., Іванців А., Лялюк А., Луцишин С., Луцишин М., Мацкула К., Мацкула С., Мацкула І., Мацкула О., Мішанець Д., Мішанець М., Непорадна А., Непорадний Ю., Підскальна М., Пилипів П., Сеник В., Скробач І., Скробач І., Стецько І., Базов М., Герберґ Ю., Мацкула М., Мельник Р., Мішанець А., Непорадний И., Кукулка М., Пронк Ґеновефа, Непорадна С., Непорадний Т., Панус Г., Підскальний М., Пилипів К., Скробач С., Ґой І., Непорадна О.
Разом $80.00.

ВІДДІЛ ч. 367.

Попович Віліям $5.00.
По $1.00: Боби А., Боби А. Вабій П., Андрусів І., Сарнецька А., Воднарик Н., Воднарик К., Харамбура О., Чав І., Дяків Н., Дутка Н., Дзюба П., Филипович П., Флєчук І., Фолусевич А., Гринів П., Яцків І. Кліпс М., Ковин М., Колодій М., Крук К., Крук М., Костинюк Н., Лобас О., Лихошерстов П., Лиляк Ю., Лисько П., Лесів В., Манець І., Мазурчак Н., Мельник А., Мельник А., Павлуцький Н., Павлуцький М., Павлуцька М., Павлуцький Н., Перчик Н., Песко Т., Полишенко В., Полишенко О., Полишенко В., Пристайко В., Пукіш І., Попович М., Попович П., Рудий І., Руда А., Сулима І., Сорохтей І., Сорохтей Н., Серветник І., Трендій И., Войтович К. Войцеховський В., Андрусів Г., Яніцька С., Король А., Мартинець В., Мазурчак П., Пінковський А., Сподарик Д., Шереліс Р., Великочатко А., Яніцький М.
Разом $70.00.

ВІДДІЛ ч. 369.

Климишин Ігнат $5.00.
Разом $5.00.

ВІДДІЛ ч. 370.

Марущак Константин $5.00.
По $1.00: Федишин П., Гіна Е., Лотоцький Н., Башта М. Березіцький И., Воляник П., Колесник В., Василинюк Г., Лотоцька А., Данило А., Данило В., Лукомський Е.
Разом $17.00.

ВІДДІЛ ч. 372.

Ярема И. $2.00.
По $1.00: Польків Е., Дубій С., Ярема В., Ярема А., Левинець І., Ліско Е., Ярема І., Ярема І. мол., Ліско Л., Де-Вайло К., Де-Вайло М., Ярема А. Мак-Нальті С., Лінчик Е., Ярема А., Ярема О., Ярема Дж. Ярема З., Білецький М., Де-Вайло П., Дзера О., Головка І. Головка Г., Ярема Н., Кочут І. Кочут А., Льонишин Ю., Літовінський Ф., Рове А., Дуцилович Д., Ґеча Д., Ґеча Л., Кручак А., Лінчик Ю., Реновець В. Реновець А., Семенюк Д., Ярема Р., Загута А., Загута С., Загута І., Дубас Р., Ярема В., Левинець І., Ярема Е., Ярема А., Закарчук А., Кочут Г., Джейл А.
Разом $51.00.

ВІДДІЛ ч. 374.

З каси Відділу $2.00.
По $1.00: Микитин І., Поліщук А., Польний А., Поліщук П., Варнак М., Поліщук Е., Загурський П., Бойко В., Влашків Л., Бескостий П., Кисіль Н., Кисіль В., Кисіль М., Кисіль М., Кисіль П., Кисіль Е., Вескоста М., Віляк Н., Віляк А. Баран В., Баран К., Галамай Р., Лашкевич І., Майброда А. Щербанович М., Томаш М., Улашкевич П., Бескостий П.
Разом $30.00.

ВІДДІЛ ч. 375.

По $1.00: Василюк В., Кривопуск М., Грималяк О., Одежинський І., Одежинська Л., Тарнавський П., Дубівка А., Брикович В., Врикович Т., Данківський В., Давко А., Данківський І., Дубик І., Гуменюк, Федик М., Іваш П., Гаврилко І., Кутепа І., Люба П., Максимюк В., Нічпаренко О., Пидюк С., Рудакевич Т., Соханчак М., Ставарський Ф., Терлецький Е., Тинів І., Демчишин О., Максимюк А., Новоженюк С., Флюнт Р., Прядка В., Бережницький О.
Разом $333.00.

ВІДДІЛ ч. 379.

Семків Михайло $10.00.
Бялий В. $4.00.
По $3.00: Гаврон И., Боднарчук А.
По $1.00: Матрипула, Сарахман, Васінець Е., Велей, Паньків, Дячка, Семків П., Яцків Т., Стрілецький, Соломко, Бучацький, Власенко, Дудас, Адамович, Попадюк В., Сенчишак М., Вобик Г., Зборик А., Ткачук М., Забитко О.
Разом $40.00.

ВІДДІЛ ч. 380.

По $1.00: Думський С., Дворський М., Новицький В., Мартинів В., Польовий І., Кормолюк М., Мартинів Л., Шкодин М., Шеремета М., Шеремета Я., Зак Ф., Гінка А.
Разом $12.00.

ВІДДІЛ ч. 383.

Голубенний Т. $2.00.
По $1.00: Ґрозінський І., Ґрозінський І. мол., Ґрозінський П., Ґрозінський В., Ґрозінська А., Буката М., Буката О., Букaта М., Кушнір Ю., Кушнір М., Кушнір Ф., Кушнір В., Сарабун Л., Квасин М., Хома С., Хома Р., Торак А., Торак І., Шибал И., Шибал С., Фірута Р., Вичок П., Вичок К., Вичок И., Гусько М., Гусько П., Фонок І., Шуль К., Сендецька В., Бурій І., Бурій Іг., Бурій С., Вілак М., Бренґілевич И., Шевчук И., Шевчук М., Савицький Т., Савицька Р., Шевчук А., Ловлєс В., Шевчук М., Шевчук М., Шевчук М., Фляґа М., Федорів В., Пухта В., Пухта К., Голубенний Т., Голубенний С., Голубенна М., Яворський І., Лендвій М., Вісковська П., Верхівський І., Влох М., Клюс І. Клюс А., Клюс О., Клюс В., Андрусів А., Ґлова І., Муц М., Сокол М., Сербинюк О., Мартинюк И., Кріль А., Шевчук П., Мартинюк З., Ґрозінський М., Іваницький М., Іваницький І., Іваницька К., Мартинюк Е., Хоміцький Т., Ґрозінський С., Варшівський М., Варшівська М., Варшівський І., Гуман Ю., Гуман О., Шимра С., Шимра І., Шимра И., Шимра І., Козак И., Козак С., Козак М., Козак Р., Маковська А., Кудоба Д., Сузен М., Ванцо А., Воно М., Щрефлєр П., Шевчук Ф., Шевчук П., Коціло М., Де-Ґраціо А., Шевчук І., Смолій А., Смолій О., Стельмах О., Сепаняк В., Степаняк О., Шевчук С., Шевчук М., Вовк М., Вовк М., Вовк Р., Вілик К., Вабій И., Хома И., Хома М., Худоба М., Худоба М., Козак А., Кравчук А., Мартинюк П., Масляк К., Плесевич П., Мумбавер М., Смачило М., Смачило С., Шевчук В., Соляр О., Соляр Л., Вовк М., Вовк П., Вовк И., Жоломій Ф., Шибаль І., Шибаль Е., Пілків Е., Овсяник В., Овсяник П., Лабовський П., Томашевський А. М., Горулко Д., Горулко С. Горулко Д., Де-Ґраціо А., Довгань В., Довгань М., Глова К., Горбоніс П., Горбоніс А., Катеринюк К., Кудоба І., Козак К., Клюс М., Кудоба Д., Кудоба К., Монтух К., Павлишин І., Павлишин Е.
Разом $158.00.

ВІДДІЛ ч. 388.

По $1.00: Коцюба В., Кобаса О., Лебіщак Г., Мазуренко Г. Ляшок А., Рубаш Н., Гузва П. Гливяк П., Паньків В., Пінькович А., Петрик И., Сорока І., Савінський І., Огар П., Михальцевич М., Міштурак С., Майковський Г., Даців Н., Влескун А., Воловняк Е., Весоловський Т., Весоловський И., Шершені Д.
Разом $23.00.

ВІДДІЛ ч. 392.

По $1.00: Павлишин Д., Павлишин Г., Павлишин І., Леосько І., Фусук Н., Аршер Н. Томас І., Урабік Г.
Разом $8.00.

ВІДДІЛ ч. 393.

Дубик І. $2.00.
По $1.00: Варан М., Варанкевич И., Баланда Е., Гивел А., Горбай М., Колодій С., Литвин М., Мацук Г., Серафин И Стефанович К., Заволюк И. Дроздовська А., Варахович С. Куцій А., Гула А.
Разом $17.00.

ВІДДІЛ ч. 394.

Штоґрин Олена $10.00.
Разом $10.00.

ВІДДІЛ ч. 396.

По $1.00: Слободян І., Слободян О., Слободян А., Черното вич К., Крупа А., Векиш І. Векиш К., Векиш Ф., Векиш Ю. Векиш М., Дяк М., Дяк А., Дяк Г., Дяк К., Дяк В., Драпола І. Драпола М., Драпала И., Кримський М., Кримська А., Кримська В., Іванців А., Цулюпа Ф. Цулюпа К., Цулюпа А., Тульсяк О., Чернецький А., Чернецький І., Чернецька А., Тимків В. Тимків Р., Романів Т., Паляш В., Кравець А., Катериняк І. Катериняк М., Катериняк С. Деберсон Ю., Федько М., Федько А., Чері А., Кліш К.
Разом $42.00.

ВІДДІЛ ч. 397.

По $2.50: Сухар Ю., Сухар М
По $1.00: Пазуняк Р., Недільська Н., Недільський М., Міщенко Ю., Міщенко О., Добош І., Федорів І., Васараб І., Левенсон М., Костик Т.
Разом $15.00.

ВІДДІЛ ч. 398.

Кривокульський І. $2.00.
По $1.00: Вовая И., Іванонко В., Клим І., Клим М., Коваліь В., Неньків І., Панко О., Розельська А.
Разом $10.00.

ВІДДІЛ ч. 400.

По $2.00: Воловецький М., Вус Д., Вус М.
По $1.00: Воловецький М. мол., Вус П., Вус Е., Бойко І., Бойко І. мол., Бойко М., Хоронжий Ф., Хоронжий Е., Хоронжий Е., Шотик О., Шотик М., Шотик Е., Шотик Ю., Шотик К., Шотик М., Пирожик М., Цуп М., Моцко І., Кондор С., Кондор И., Батик М., Батик І., Сеймівський М., Сеймівський С., Сеймівський О., Сеймівський А., Чвальґа Ф., Чвальґа І., Валю Д., Кондор Ю., Кондор П.
Разом $37.00.

ВІДДІЛ ч. 403.

По $1.00: Піш І., Дзядик М., Хомин О., Іванкевич Ю., Іванкевич С., Піш Е., Дзядик М., Смольський І., Перняк Т., Хиляк Ю., Прокіпчак Е., Конопатський М.
Разом $12.00.

ВІДДІЛ ч. 413.

По $1.00: Венке О., Венке М., Василів М., Василів Р., Осадца М., Осадца В., Ратушна Г., Модінська К., Цтайґервальд А., Гулька А., Тофель М., Козак М., Ландяк А., Сайкевич А., Настюк А., Федчишин М., Шах М., Гарцула М., Гарцула М., Фесолович К., Боднар С.
Разом $21.00.

ВІДДІЛ ч. 414.

По $1.00: Врезіцька С., Врезіцька О., Ковальчук Л., Ковальчук М., Коський В., Коська А., Коська П., Луців В., Маркопольський В., Телюк І.
Разом $11.00.

ВІДДІЛ ч. 417.

По $2.00: Д-р Наболотний Т., д-р Наболотна М.
По $1.00: Шемчук Ю., д-р Цибрівський О., Цибрівська М., інж. Фур І., Фур С., інж. Гурко В., Гурко М., інж. Катеренюк Е., д-р Катеренюк Н., Шурин Ю., д-р Грицеляк П., Грицеляк Д., Зеленюх С., Зеленюх М., Пісецький Д., Пісецька А.
Разом $20.00.

ВІДДІЛ ч. 430.

По $1.00: Вакай О., Сарахман В., Семків Р., Гомель П., Вілик С., Садівник І., Маланчук Я., Матієвич О., Слонський І., Павлище Д., Рудакевич Я., Безпалко П., Остапяк М., Лівчак В., д-р Олексишин І., Савчин М., Колінко В., Полохайло М., Гаврилів Ю., Козак П., Недорода Д., Новосад Е., Вілинський П., Михалюс В., Надраґа В., Кушнір І., д-р Мачук Ю., Лех Г., Сілецький В., Гадач П., Новосад І., Петрів М., Івасиків Л., Сас Б., д-р Макух І., Михайлів Ф., д-р Гелета Я., Марущак Д., Ганас О., Чорнейко В., Белюх С., Пануш К., Варецький В., Спанчак М., Тупиця А., Зелінський О., Ярош І., Долинний І., Новосад М., Ганас В., Вілинський О., Вілинська С.
Разом $52.00.

ВІДДІЛ ч. 431.

По $1.00: Кропельницький В., Кропельницька О., Смеричанська О., Кирилюк Д., Кирилюк І., Цилюх С., Цилюх О., Кропельницька М., Смеричанська І., Кирилюк Р., Гриневич Т., Гриневич К.
Разом $12.00.

ВІДДІЛ ч. 432.

Д-р Василенко Іван $10.30.
Разом $10.30.

ВІДДІЛ ч. 433.

По $2.00: Вемко С., Шинкар К., Подлесна К.
По $1.00: Шинькар А., Верґеман М., Верґеман Е., Завируха Д., Турянський М., Турянська А., Жидовський С., Жидовська С., Гурин І., Рудник Г. Рудник А., Рудник М., Мірошниченко І., Єфремів В., Микитенко Ю., Миколаєвич Р. Миколаєвич Н.
Разом $23.00.

ВІДДІЛ ч. 435.

Боднар Володимир $6.00.
Курляк С. $3.00.
о. Боднар І. $2.00.
По $1.00: Атон М., Верґер О. Зоднар М., Боднар О., Боднар С., Буґель Е., Хомин І., Данилюк В., Дарбін Е., Дронська О. Франчак А., Франчак П., Грівер О., Гудз О., Гарель Е., Гарель Л., Гавиґс О., Гамаляк М. Гаврилко І., Гаврилко И., Іваник В., Іваник Ю., Кольба І. Кондрацький М., Косбін Е. Косбін І, Кот А., Котик С., Курляк М., Кузів М., Ладомірак Л. Тегач О., Лис Ю., Маюк М. Малечин М., Мартинець С. Мельничук А., Мельничук С. Мусякевич И., Новак Ю., о Осташ В., Паркер О., Починок М., Покорний І., Питльований М., Реґаль К., Рібек І., Семків А., Семків О., Стасюк О., Терпиі Е., Васильків А., Васильків І., Возьняк Н., Філіпс С., Курляк П.
Разом $67.00.

ВІДДІЛ ч. 437.

По $1.00: Вучинський П., Цепух М., Цепух Л., Стрижаченко І., Стрижаченко Д., Стрижаченко Л., Мельник Д., Мельник М., Мельник І., Мельник О. Торбусь Д., Крижанівський М. Крижанівська М., Хміляр В. Хміляр З., Васьків І., Коцик Р. Гишовницький Р., Губка В., Губка А., Гнойовий Ф., Синлик М., Синлик З., Малинівський М., Малинівська О., Олексин Н., Шутер Т., Рінаш М., Шевчук Г., Шевчук З., Івашко В., Матковська М., Мінурка Т., Вах П., Вах С., Вабій М., Вабій В., Заплатинський О., Приймак В., Приймак Т., Квасниця Д., Кізацька М., Руснак М., Руснак І., Пласкач М., Пласкач І., Сип І., Ліщинський В., Ліщинська А., Юзьків В., Юрьків К., Пітик В., Пітик М., Чорнобіль Р., Чорнобіль А., Омецінський О., Вросінка М., Павлович В., Попель С., Попель М., Хоптяк Д., Хоптяк М., Довгенко М., Огаренко В., Гафткович О., Яріш А., Бородій П., Бородій А., Сидор В., Литвин В., Литвин Н., Ґерґолка В., Ґерґолка А., Пасіка М., Дух М.
Разом $75.00.

ВІДДІЛ ч. 438.

Ворота Михайло $5.00.
По $2.00: Іваницький М., Франт В.
По $1.00: Терлецький С., Терлецький С. мол., Ворота В., Ворота И., Поліщук Г., Боднарський М., Гасак І., Хомич К., Довбенюк М., Сікора М., Янко М., Гриньків О., Савчук Т. Загоруйко М.
Разом $23.00.

ВІДДІЛ ч. 445.

Косар Володимир $10.00.
Разом $10.00.

ВІДДІЛ ч. 448.

(Лісти жертводавців не одержано).
Разом $30.00.

ВІДДІЛ ч. 452.

Сапіта Павло $5.00.
По $3.00: Попик І., Сцібело В., Вілик М.
По $1.00: Дорожинська А., Bріх М., Реґнер Ю., Мальованець М., Годт Т., Греляк Р., Живот П., Пецек А., Будник С., Шалєр А., Невліда С., Вілик О., Венґляж О., Пруха Р., Клюс М., Валята А.
Разом $30.00.

ВІДДІЛ ч. 455.

Котик-Степанович Т. $1.40.
Разом $1.40.

ВІДДІЛ ч. 456.

Щирба І. $1.00.
Разом $1.00.

ВІДДІЛ ч. 457.

По $2.00: Литвиненко О., Ільків М.
По $1.00: Коровницький І., Гошовська І., Крамаренко І., Кіпа В., Керницький І., о. Іващенко С., Савченко М., Савченко Ю., Савченко Ю., Татарів П., Клюковська М.
Разом $15.00.

ВІДДІЛ ч. 467.

По $1.00: Гладьо І., Гладьо М., Гладьо Т., Гладьо Р., Гладьо М., Онишко М., Онишко І., Онишко П., Онишко М., Онишко П. мол., Онишко А., Ковальчик Г., Лялька Ф.
Разом $13.00.

ВІДДІЛ ч. 472.

(Лісти жертводавців не одержано).
Разом $63.00.

ВІДДІЛ ч. 476.

Гриб Михайло $5.00.
По $2.00: Романчук Г., Романчук А., Де Люк Е.
По $1.00: Романчук М., Марщинюк М., Мар'як П., Мар'як А., Мар'як М., Грех І., Химій Ю., Чорна А., Гурта Т., Юськів І., Юськів М., Ватаманюк В., Ватаманюк І., Омелянчук І., Андрушків В.
Разом $26.00.

ВІДДІЛ ч. 477.

По 1.00: Сиротюк П., Кіцак М., Пішак В., Дравущак Т., Куликовський В., Мальгівський М., Дровущак М.
Разом $7.00.

ВІДДІЛ ч. 479.

По $1.00: Весаґа Т., Весага М., Куриляк М., Куриляк А., Мізак М., Галамай М., Галамай А., Обущак В., Абрам С., Абрам М., Осташ М., Обущак С.
Разом $12.00.

ВІДДІЛ ч. 483.

Мек-Ґалік Петро $10.00.
По $1.00: Єржківський М., Єржківський О., Єржківська Е., Гумницький М., Струць І., Романів М., Мотель І., Мотель А., Велитович І., Слободян М., Шенайда А., Шенайда Ш., Кодний Я., Кодна Р., Кириленко Д., Гербовий Д., Гербовий Т., Гербовий І., Гербова М., Гриб Г., Меканюк К., Підкова М., Прунько Г., Лихогруд М., Дяк М., Стасів К., Харіщак М., Харіщак М., Гумницька А., Каралуп В., Камінський Е., Гнений В., Сеньковська Ю., Кашуба А., Грибиняк І., Коваль А., Мек-Ґалік О., Мек-Ґалік М., Мек-Ґалік Ф., Дошківський М., Дошківська Г.
Разом $57.00.

ВІДДІЛ ч. 484.

Дохід з Фестину $25.00.
Запаранюк Володимир $5.00.
По $3.00: Топольницький В., Топольницька А.
По $2.00: Микитюк І., Дуб І., Даньчик П., Гнатів В.
По $1.00: Запаранюк І., Дуб А., Сливар А., Холява О., Віган В., Віґак М., Ґреґа Е., Юрчишин Н., Рабій Ю., Івасів В., Івасів М., Левуш В., Левуш Е., Коломиєць І., Ликтей П., Ликтей Е., Тесак С., Величко В., Рабарський В., Ванасевич М., Ванасевич О., Мельник С., Потапів В., Петренко Д., Рабарська Р., Худик М., Драґош М., Драґош К. Федів Д., Федів Т., Запаранюк І.
Разок $75.00.

ПОДІЇ В НАЦІОНАЛІСТИЧНОМУ ТАБОРІ

„Українські Вісті" з Ульму (Німеччина) повідомляють, покликаючись на „добре поінформовані кола націоналістичного табору", про важливі події, що йдуть від деякого часу в таборі Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів (ЗЧ ОУН), чи пак в ОУН (Р), і в Закордонному Представництві Української Головної Визвольної Ради (ЗП УГВР), при чому ці події мали б подекуди заторкувати й Організацію Українських Націоналістів (ОУН, полк. А. Мельника). Річ іде (читаємо в Різдвяному числі названих „Українських Вістей") про організаційні зміни, що їх переводиться від грудня мин. рокуу в ЗЧ ОУН. Читаємо там таке:

„У висліді цих змін весь покликаний Бандерою — Ленкавським і Стецьком провід ЗЧ ОУН подався до димісії і керівництво ЗЧ ОУН перейшло в руки „колективного" тіла, складеного з трьох осіб, а саме: Матла, Ребет і Бандера.

Події, про які мовиться, мають цілу свою попередню історію. Ще влітку минулого року прибув із ЗДА до Мюнхену Микола Лебідь, який в УГВР є секретарем для закордонних справ. Під час його побуту в Мюнхені відбулося кілька зустрічів між представниками ЗП УГВР і Лебедя, з одного боку, і представниками проводу ЗЧ ОУН — з другого. Під час цих зустрічів Лебідь подав до відома представникам ЗЧ ОУН, що, згідно з вимогами крайового ОУН, ЗЧ ОУН мали б ужити відповідних заходів, щоб переорганізувати всю організацію і перебудувати її на демократичних засадах. Ці завдання мало б здійснити бюро ОУН у складі трьох осіб, прізвища яких уже подані вище. При цій нагоді було стверджено, що ОУН не вважає і ніколи не вважало Степана Бандеру за провідника ОУН і що він у найкращому випадку може мати якийсь стосунок виключно до ЗП ОУН. Тодішні розмови не дали жадних успіхів головно тому, що Бандера ставив під сумнів, чи справді подані Лебедем вимоги є вимогами крайового ОУН. Одначе при кінці листопада Степан Бандера і його найближче оточення дістали відповідні документи, після яких не було вже жадних сумнівів, і Бандера погодився на розмови в напрямі створення керівного органу з ЗЧ ОУН із названих трьох осіб. На зміну позиції Бандери, мав вплив ще й той факт, що більшість членів проводу ЗЧ ОУН і велика кількість функціонерів цієї організації були опозиційно наставлені і до Бандери, і до Стецька, тобто тих людей, які були ворогами будь-яких змін в ЗЧ ОУН".

„У листопаді 1953 р. до Мюнхену прибув п. З. Матла, і від того часу тривали розмови в напрямі здійснення певних заходів для реорганізації ЗП ОУН. Якщо вірити поголоскам, що курсують у Мюнхені, ці переговори відбулися серед великих труднощів і кілька разів була загроза, що вони будуть безуспішними. Все ж таки 21 грудня 1953 р. було підписано остаточний документ, який засвідчує, що акція в напрямі перебудови ЗЧ ОУН закінчилася цілковитим успіхом.

Згідно з домовленням, провід ЗЧ ОУН ліквідується і всі керівні функції з ЗЧ ОУН переходять до рук Організаційного бюра в складі трьох осіб: Матла, Ребет і Бандера. Організаційне бюро має вжити відповідних заходів, щоб перебудувати всю організацію ЗЧ ОУН вивести з її дотеперішнього „законспірованого стану перевести вибори у всіх клітинах ЗЧ ОУН, створити обставини для повороту всіх тих колишніх членів ОУН, які після 1945 р. покинули організацію. Далі вирішено, що ЗЧ ОУН розпорядковується у всіх своїх акціях за кордоном ЗП УГВР і що деякі спеціяльні апарати при ЗЧ ОУН ліквідуються, чи переходять до компетенції ЗП УГВР".

Редакція „Українських Вістей" дає до вищенаведеної вістки ширший коментар, в якому вітає заповідь демократизаційної структури ЗЧ ОУН, але й висловлюється скептично про вислід цих заходів. Знову у числі ((781) „Українських Вістей" з 17 січня ц. р., вже більш у репортажній формі, доповнюється наведені інформації вісткою, що реорганізаційні заходи в ЗЧ ОУН ідуть далі разом із спробою створити новий політичний центр. Його стрижнем мало б бути ЗП УГВР, що йому підпорядкувались би політично ЗЧ ОУН, але йдуть — читаємо там — покищо безуспішні заходи приєднати до того нового політичного центру також ОУН (полк. А. Мельника). Одночасно є заходи (за повідомленням в „У. В.") включити до нового центру групу гетьманців і групу І. Майстренка (що відкололась була з УРДП, як її ліве крило). Полк. Кмета, як представник гетьманців в Німеччині, буцім то звернувся в цій справі до інж. Данила Скоропадського, будучи сам прихильником такого бльоку, зате п. І. Майстренко ухиляється. Найчільнішу ролю у творенні нового політичного центру з усіх тих груп, що тепер знаходяться поза УНРадою, „Українські Вісті" приписують п. Зенонові Матлі, що для цієї цілі прибув з ЗДА до Німеччини.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

(Закінчення зі стор. 4)

Незвичайно щасливою треба назвати думку ініціяторів свята, запросити на святкового промовця саме проф. Смаль-Стоцького. Вула це блискуча промова, така зовсім інша від всіх тих, звичайно трафаретних, фразеологічних промов, що ми привикли чути на таких святах. І не диво, що і глибиною свого змісту, і своєю формою, і способом виголошення зробила вона глибоке враження на слухачів, залишаючи їм багатий матеріял до передумання. Вула це знаменита аналіза нашого „державного родоводу" і нашої сучасности та чітке визначення наших позицій і наших завдань поза межами Рідного Краю.

Мистецьку частину програми виповнили вдатні і тематично добре підібрані декламації у виконанні відомого вже на дітройтському ґрунті декляматора Ром. Татарського та учениці Школи Українознавства Дітройт—схід Хр. Березовської, а дальше виступи хорів — „Жіночого Хорового Ансамблю" під мист. керівництвом Гр. Китастого та чоловічого хору ООЧСУ — „Сурма" під диригентурою д-р Б. Кушніра. Виступи обох хорів були під мистецьким оглядом цілком вдатні і тому заслужено тепло прийняті присутніми. Можна лише мати деяке застереження до репертуару „Жіночого Хорового Ансамблю". Його жанр не цілком відповідав повазі свята, а чейже і між нашими народніми піснями можна найти пісні з поважнішою тематикою.

До дуже гарної цілости свята причинилася теж скромно, але з мистецьким смаком оформлена сцена за проєктом нашого мистця Едварда Козака. (На маргінесі: чи не могла б Управа Народного Дому, де відбуваються всі наші більші і репрезентативні імпрези, подбати вже по нові котари на сцені, щоб, декоруючи їх, не треба було сушити собі голову, як позатикати всі діри в них?)

Ще одно велике плюс мала ціла імпреза — тривала вона не цілих дві години, а її одиноким мінусом було те, що, як на таку велику українську громаду, як її має Дітройт, і як на таке свято, публіки було абсолютно забало. Невже оправданою є дотепна заввага одного із приявних, що в майбутньому треба таки дальше влаштовувати два свята, і то в той самий день і в ту саму годину, бо тоді, для конкуренції, буває на них більше публіки?

М. Подільський.

10 ВІДДІЛ ООЧСУ ПРИ ПРАЦІ

Останні Загальні Збори 10-го Відділу О.О.Ч.С.У. в Дітройті, які відбулися 26 грудня 1953 р., показали, що управа слушно йшла по лінії доцільности в суспільно-політичній роботі, яку проводила серед широкого громадянства нашого міста. Доцільністю руководилась також у акціях серед американського окруження. Доцільність — це пристосування роботи до актуальних гасел. В цьому аспекті були проведені такі акції, як відзначення чорних років в Україні (голод), 700-ліття Львова та ін.

Нововибрана Управа, опрацьовуючи плян праці на біжучий, 1954 рік, базувала його на такій-же доцільності.

На перший плян висувається в цьому році Переяславська Угода. Червона Москва запрягає Україну в шори відрнопіддачого відвічного приятеля „старшого брата", використовуючи для цієї цілі саме Переяславську Угоду. Крик „України" про „вічну дружбу" експортує на Захід. — На цьому опреться цілком певно й чорносотенщина на еміґрації.

Наш Відділ взяв собі за ціль демаскувати московську клевету на нашому терені. Інавґурація цієї акції, яка започатковує ширшу роботу в цьому пляні — буде акція серед укр. громадянства нашого міста.

Перші доповіді з рамени Відділу О.О.Ч.С.У. на тему Політика Б. Хмельницького та Московія (Переяславська угода) виголосить проф. Роман Бжеський в часі: Дня 14 лютого 1954 в 3:30 год. попол. в залі Укр. Народного Дому при вул. Мартін (Захід Дітройту(та 21 лютого 1954 в 5-тій год. попол. в залі Українсько-Американського Осередку при 2965 Карпентер (Схід Дітройту).

Гадаємо, що актуальність теми, та оригінальний підхід до неї доповідачем, притягнуть українську громаду. Тема пригадає і тим, що забули і тим, що не хочуть пам'ятати: чи, коли, і як всяка Московія респектувала хоч який договір, статут собою укладаний, починаючий з найдавніших часів і аж по „сонишну конституцію" з гаслом „вплоть до отделенія" включно.

Завершенням цієї акції буде імпреза для американського світу, що її влаштують АП.АВН та ООЧСУ й випуск брошур на цю тему українською та англійською мовами. У межичасі, в місяці березні, буде обговорена публічно остання книжка І. Багряного у формі Літературного Суду, який наш Відділ влаштує для широкого громадянства. І ця імпреза формою переведення та участю в ній знаних у нашому місті прелеґентів заповідається інтересною. Вона відбудеться в обох частинах міста. Про точні реченці громадянство дізнається з листівок та з радія.

вщ.

Бофало, Н. Й.

(Бюлетень Відділу УККА).

Дня 6 грудня 1953 р., відбулись річні Загальні Збори Жіночої Громади. Збори вислухали звіту, намітили плян праці та обрали новий уряд з отсих осіб: Марія Мелеш голова Анна Когут заступник голови Марія Панкевич касієр і Марія Мельник секретар.

Дня 13 грудня 1953 р., відбулись Збори Союзу Українок, 49 Відділ, ім. Ольги Бесараб в Бофало. Наш Союз Українок це активніша організація, що безнастанно, без великого розголосу, в міру своїх сил веде працю. Союз Українок завсіди вміє погодити свою діяльність з церквою, з своєю централею і Відділом УККА.

В склад нового уряду увійшли: Марія Коломон, голова, Софія Гут заст. голови, Анна Снайчук фін. секретар, Анна Макух заст. фін. секр., Марія Мелеш касієр, Варвара Новосядла заст. касієра, Марія Маковська культ.-освітній референт. Олександра Лисак та Ірина Дорощак секретарі.

До Контрольної Комісії обрані: Анна Качур, Стефанія Чайковська та Параскевія Робізант.

13 грудня 1953 р. Відділ УККА скликав Міжорганізаційну Нараду. Заступлені Т-ва „Січ", „Бесіда", Пласт, СУМА, Клюб „Наша хата", ООЧСУ, Т-во сприяння УНРаді, Українська Гетманська Організація, ОДУМ, Студентська Секція, Пласт-Прият, УНДім, Відділ Братства Дивізійників, Відділ б. Вояків Українців в Америці. Разом приявних 33 делеґатів.

Союз Українок свою відсутність оправдав.

Нарада мала до обговорення отсі справи:

а) поширення англомовної літератури з українською тематикою у високошкільних, середнешкільних і публічних бібліотеках, як рівнож в бібліотеках початкових шкіл для користування учительському зборові,

б) уложення календаря національних свят та імпрез на 1954 рік.

в) за поголовну участь нашої дітвори й молоді в курсах українознавства.

Найбільш уваги присвячено поширенню анг. мовної літератури. По живій виміні думок, обрано окрему Комісію з семи осіб, що уконституувалась так: Неоніля Стецьків голова, Богдан Пашківський секретар, Василь Шарван проп. реф. Осип Ховайло орг. референт, Олесь Громоцький зв'язковий з бібліотеками університету, Осип Залеський і д-р Михайло Лоза — члени.

На придбання анг.-мовних книжок, на згаданій нараді задеклярували: СУМА $25, Відділ Братства Дивізійників $25. В дні 27 грудня м. р. зголосили: Т-во сприяння УНРаді $20, та ОДУМ $20. Віримо, що й другі наші організації своїми вплатами причиняться до так важної справи.

16 грудня 1953 р. в Інтернаціональнім Інституті відбувся **Концерт колядок Хору УККА.** Д-р Михайло Лоза зладив реферат про українські колядки і щедрівки, п. Мирослава переложила його на англійське і відчитала перед концертом. Відтак п. Мирослава Макогон заповідала і подавала коротенький зміст колядок. Диригент д-р Роман Ставничий, фортепіяновий супровід: проф. Василь Безкоровайний.

Іменем Капелі Вандуристів п. Володимир Чопик, вручив членам бувшого Організаційного Комітету Концерту Капелі — пропам'ятні пляkети.

20 грудня 1953 р. Свят-Миколаївський Вечір в церковній залі при Онейда. В сценічному образку брали участь всі діти передшкілля та нижчих кляс парафіяльної школи. Інші маленькі з цілої парафії їм заздрісно приглядались, вичікуючи появи Св. Миколая з Його довгожданими гостинцями.

Сценка в своїй оригінальності добірна. Костюми разом з старанною підготовою, давали не лишень маленьким, але й батькам повну насолоду.

Сестрам Служебницям, за їх труди, від громадянства повне признання — від батьків щира подяка.

24 грудня 1953 р. Нововибраний мейор м. Бофало заіменував своїх найближчих співробітників. Між іменованими є відомий нашій громаді п. Володимир Чопик. Новоіменованому Секретареві Публічних Робіт п. Чопикові, бажаємо успіхів в праці для добра міста і всіх його мешканців.

Клівленд, Огайо

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО ЗБОРИ ВІДДІЛУ УНС

Дня 10 січня 1954 відбулись Річні Загальні Збори 334 Відділу УНС ім. І. Франка в Клівленді. Звіти Управи Відділу ствердили, що всі її члени в своїй діяльності стояли на висоті своїх завдань, тому й цілком слушно стару управу, з п. Задорецьким Н. на чолі, перевибрано на біжучий рік. Оживлена дискусія впродовж цілих зборів виявила, що зацікавлення членів далеко виходили поза рами справ, що є намічені статутом. На пропозицію пп. Демковича і Жука члени ухвалили висиґнувати з каси Відділу 25 дол. на інвалідів залишенців в Европі. Збірка, що її переведено на цю ж саму ціль дала 28 дол. — Наскільки приявні члени були зацікавлені теж актуалізацією української проблеми в ЗДА, свідчить факт, що вибрані на конвенцію УНС у Вашинґтоні делеґати дістали від зборів доручення представити конвенції необхідність видавати англійською мовою часопис, що інформував би широкі круги американського громадянства про українську проблематику.

Михайло Ждан.

Пожертви на українських інвалідів-залишенців у Німеччині зложили: 334 Відділ УНС ім. І. Франка в Клівленді 25 дол., Задорецький Н. 5 дол., д-р Ладан 3 дол. По $1: Марцінюк И., Ждан М., Демкович Г., Оленчук Г., Юрчишин В., Корпан П., Пашковський І., Репужинський В., Дзюба В., Задорецький В., Вакуть М., Ярема М., Садівничий Д., Дудко С., Жук І., Качоровська П., Писклива П., Морозович С. — Разом $53.00.

Рачестер, Н. Й.

ВДАЛА ІМПРЕЗА

Дуже вдалою імпрезою була Академія з нагоди Роковин Соборности і Незалежности Української Держави, яка старанням Комітету Об'єднаних Організацій відбулась дня 24. січня 1954 в церковній залі в Рачестері.

Чисельно зібрані слухачі на одну хвилину призабули, що вони тільки в театральній залі. При відкритті занавіси бачимо спершу церковні бані, а відтак в повній красі виринають перед нами Св. Софія і Св. Юр. Довкруги народ, жінки і чоловіки в народних строях. З платівок несуться незабутні слова: „Від нині Україна стає вільною і від нікого незалежною..." Сурми грають, грають софійські дзвони і несеться могутнє „Слава". Щось ловить нас за серце, запирає дух, а в очах кожного сльози.

Одначе хвилина забуття проминає і вертаємо до дійсности. Церковний хор „Боян" молитвою „Боже Великий" започатковує святкування. Короткий, але надзвичайно змістовний і глибоко продуманий реферат виголосив д-р Франц Свістель, пригадуючи ті радісні хвилини, коли ВСІ УКРАЇНЦІ стали одною великою родиною. На закінченні реферату д-р Свістель пригадує найновішу велику втрату — смерть Президента Української Народної Республіки, Андрія М. Лівицького, і просить вшанувати його пом'ять мовчанкою.

Добре знані і люблені пп. Климців і Парута черговий раз захоплюють слухачів, а п. Шимін з чуттям декламує „Було".

Однак найбільшою несподіванкою і новістю був гостинний виступ нашого відомого оперового співака п. Теодора Терена. На довго до свята люди цікавились, який він, як співає. І треба признати, що п. Терен не завів і тим разом. Чотири відспівані пісні до того ступня завоювали слухачів, що ті довго не хотіли пустити виконавця зі сцени.

На закінчення знову церковний хор під керівництвом п. К. Цепенди відспівав кілька пісень. Фортепіяновий супровід виконувала взірцево п. Сорохтей.

Програма коротка, але під оглядом мистецьким і технічним так вдало проведена, що присутні покидали залю з великим моральним вдоволенням і скріплені духом.

Василь Попович.

Мадрид молиться за Україну

(Закінчення зі стор. 1-шої)

яку він виголосив зараз по св. Євангелії. Це дійсно була єдина цього роду проповідь, що її доводилось нам чути з уст еспанського священика.

Все, що згадав о. крилошанин у тій проповіді, конкретизував він фактами й історичною правдою, що на присутніх робило велике враження. Почав він від нашого християнства, що „його на українській землі закріпив великий володар, король (так сказав!) св. Володимир Великий, і з того моменту той славний нарід, нарід християнський пише свою славну історію, часто кров'ю і даниною життя, борючись рівночасно за Христову віру й за свою свободу... Один з володарів України, король Данило, шукає допомоги проти татар у володарів західніх. Найкраще його шляхетні пляни зрозумів таки Папа Інокентій IV, що спеціяльно відзначив того володаря, пославши йому королівську корону... Ваші славні козаки — це друга світла сторінка вашої історії, а нещасний союз з Московщиною — це початок вашого кривавого переслідування і поневолення вашої Церкви, що попала під вплив Церкви Московської.

Україна терпить небувале в історії переслідування: її християнське життя знищене, перекреслена християнська історія народу, його висока культура, Церква в катакомбах, але ваше об'єднання під прапорами Христа, ваше християнське життя і чесна боротьба є найбільшою запорукою, що Господь прийме ваші жертви й вислухає ваші молитви. Просім усі Христа, Всесвітнього Христа — закінчив свою проповідь О. Д-р Аґірре, — щоб він рятував український нарід, щоб рятував з чужої жорстокої дійсности — Україну!"

Багато з присутніх, а зокрема з побожного еспанського жіноцтва, вислухавши гарячий заклик до молитви за Україну, впали навколішки й не піднімались аж до кінця св. Літургії. В молитві Великого Входу о. Аґірре згадав імена Митрополита Йосифа й Архиєпископа Івана. „Помяни, Господи, — зворушливо плили слова з його душі в грецькій і еспанській мовах, — всіх переслідуваних синів українського народу, пом'яни тих, що не можуть разом з нами молитися і пом'яни тих, що зі зброєю в руках боронять перед ворогом доступ до української християнської душі!"

Св. Літургія закінчилась окремою ектенією і молитвою в еспанській мові в намірені українського народу, а хор відспівав „Боже, вислухай благання..."

● **Міністер внутрішніх справ** в уряді Ізраїлю вніс у парляменті законопроєкт про заборону в'їзду до вісі країни злочинних елементів. Безпосередньою причиною цих заходів було те, що уряди кількох держав заявили, що готові звільнити з в'язниць деяких злочинців жидівської національности, між ними навіть вбивників, якщо Ізраїль прийме їх до себе.

● **На острівці Стромболі** біля Сицилії почав проявляти діяльність вулькан. Перший вибух ляви не досяг людських осель, але їх мешканці живуть у страху перед можливістю сильнішого вибуху. На острові живе коло 500 осіб.

З пожовклих листків

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ

(Від 1 до 28 січня 1904 р.)

Програма всенародного віча в Олифанті

Згідно з попереднім закликом місцевого вічевого комітету Друге Всенародне Віче Американських Русинів відбудеться в Олифант, Па., в День Народин Вашинґтона, 22 лютого 1904 р. Про віче в Олифанті заговорило багато американських газет. День віча припадає на понеділок, отже буде вигідно на нього приїхати. Окремих запрошень не висилається нікому, щоб заощадити гроші на Народний Фонд. Віче скликане за одобренням Головного Екзекутивного Руського Народного Комітету. Порядок на вічу буде такий: В год. 8 ранку Богослуження; в год. 10 відкриття віча й вибір президії; відчитання й евентуально одобрення програми нашої партії; реферат просвітний; реферат економічний; справи церковні; справоздання з діяльности Екз. Комітету і внески членів; закінчення віча промовами. По вічу, в год. 8 ввечорі, театральне представлення, переплітане деклямаціями, співами олифантського хору в честь Шевченка і Вашинґтона з відповідною промовою. — За місцевий комітет: о. Никола Струтинський, Юрій Хиляк, Іван Бекич, Гр. Тхорик, Сем. Митренко, Ю. Фалат, Ів. Смакула, Кость Кобан, П. Ющак, П. Гижа, Дан. Лепак

Тов. ім. Драгоманова в Сан Франціско

Згадуючи про перешкоди, які ставлять українцям поляки й русскі над берегами Тихого океану, Тарас Ферлей з Сан Франціска звідомляє: Дня 4 січня 1904 р., ми заснували в С. Ф. товариство, яке ми назвали „Русько - Українське Товариство ім. Драгоманова". Головна ціль товариства: учити самих себе в напрямі просвітнім через читання повчальних книжок, відчити, промови та спільні наради, як теж виробляти в себе національну свідомість... Зачинаємо діло в малім числі, бо всіх нас тільки 10, однак є надія, що нас буде більше. Головою товариства обраний Дмитро Пухальський, котрий свого часу дав добру відправу полякам, коли вони колектували на „одбудованє крулєвства".

Місцеві вісті

Перший руський баль в Сиракюз, Н. Й., відбудеться 26 січня 1904 р. Дохід призначений на закупно дзвона до новозаснованої церкви. — о. Ол. Улицький з Ансонії, Конн. дістав подяку від о. Петра Нижанковського з Золочева, в Галичині, за збірку в сумі 118.10 долярів, присланих з Америки на його руки на допомогу погорільцям українцям в тому місті. — У Перт Амбой, Н. Дж. старанням Семена Ядловського, гол. секретаря УНСоюзу, засновано братство св. Николая, що приступило в цілості до Союзу. До уряду обрані: Миколай Ваверчак, як голова; Кузьма Шкурат — секретар, Роман Сидор — касир.

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 66 тисяч членів, є такою передовою народною установою американських і канадійських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і вашого імені. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі

Вступайте в члени У. Н. Союзу.

ПРИЇХАЛИ ДО АМЕРИКИ

(Закінчення зі стор. 2)

зроблю щось... уб'ю когось абощо!..

ОЛЕНА — О, Господи, Івасю, що ти таке на себе наговорюєш! Він ще й справді подумає!..

ПОЛІСМЕН (сердито) — А ти що? Приїхав до Америки убивати? Як хочеш убивати, то сидів би собі в Росії... Якісь ви, росіяни, чудні...

ІВАСЬ — Я не росіянин, я — українець!

ПОЛІСМЕН — Ніколи не чув про таких.

СТЕПАНЯК — Як не чув?! Та ж я теж українець! Двадцять років на цьому місці — а ти не знав!

ПОЛІСМЕН — А-а, пригадую... Щось твоя жінка варила таке... з тіста... (До Івася) — Ти собі живи, працюй і нікому не мороч голови. Оце найкраще — нікому не мороч голови...

ІВАСЬ — Та я й не морочу, але мушу ж прийти до району замельдуватись...

ПОЛІСМЕН — Куди?

СТЕПАНЯК — Він має на увазі поліційну станицю.

ПОЛІСМЕН (до Івася) — Слухай, чоловіче, — ти бравий хлопець, і добре того бандита скринею влучив, — але до поліційної станиці я тобі ходити не раджу. Наш старий не має стільки терпеливости, як я. Не раджу. Не ходи й не мороч нам голови. Головне — не мороч нам голови... А як нам тебе треба буде, то ми тебе знайдемо. (Клепле його по плечу) — Ми тебе, голубчика, завжди знайдемо! Зрозумів? Ґуд найт, ґуд найт, місис Степаняк! (Виходить).

ОЛЕНА — Ну, і що ж тепер буде?

ПАНІ СТЕПАНЯКОВА — А нічого, пані, не буде. Ви не журіться. У нас тут справді не мельдуються. Знайде собі людина хату — і живе. Кому до того яке діло?

ОЛЕНА — А навіщо ж тоді поліція?

ПАНІ СТЕПАНЯКОВА — А поліція для порядку... Дітей через вулицю переводить... ну, стежить за барами, щоб був порядок...

ВАСИЛЬКО — А хто ж розбійників ловить?

ОЛЕНА (машинально виправляє його) — Ґанґстерів.

ВАСИЛЬКО — Ґанґстерів?

ПАНІ СТЕПАНЯКОВА — А поліція ж і ловить — хто ж іще?

ОЛЕНА — Ой, Івасю, я тут боюся... Їй-богу, боюся... Ми тут пропадемо!

ІВАСЬ — Та чого пропадемо, дурненька?! Ох і залякана ж ти! Тепер уже можеш не боятися — вже ти в Америці!

ОЛЕНА — Добра мені Америка! Документів нема, людей не мельдують, розбійники на машинах їздять, як якісь партійці, а комуністи живуть собі вільно і роблять, що хочуть!

ПАНІ СТЕПАНЯКОВА — А ви не бійтеся — це погано, що саме на ваш приїзд голдап трапився — от ви й перелякалися! А у нас тут дуже спокійно... Ви звикнете...

ОЛЕНА — А, що там мені голд-ап! Я розбійників не боюся... А от ці комуністи... Ой, було б нам краще в Австралію їхати (До Івася) — Ніколи ти мене не послухаєш!

ІВАСЬ — Та ж там гадюки і дикі звірі... Ти б там і ночі не проспала...

ОЛЕНА — Пхе, що мені твої гадюки! Не бачила я гадюк!.. Заїхали б кудись у глушину, щоб самі тільки гадюки та ми — то вже може жили б спокійно... І що це за Америка така, де кожний може робити, що хоче?!

ВАСИЛЬКО (В одній руці червона сода, в другій — зелена. Він тягне по черзі з обох крізь соломинку) — А мені подобається!

(Завіса)

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

НОВІ КНИЖКИ

„ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СССР"

Інж. Андрій Качор. „Господарство України в системі СССР". Видання Комітету Українців Канади. Вінніпеґ — 1953. Стор. 124.

Інж. А. Качорові вдалося призбирати, навіть при дбайливій большевицькій конспірації, цифрові матеріяли, які наочно доказують жахливу колоніяльну експлуатацію України московським царизмом і новітнім московсько-большевицьким імперіялізмом. У численних таблицях, на основі статистичних даних, він розгортає картини нищівного визиску українських природних багатств, зубожілість українського населення, грабіжництво в кожній галузі промисловости й сільського господарства, що довело населення „житниці Европи" (як називають світові економісти Україну) до крайнього зубожіння. Наприклад, в 1950 році Україна мусіла дати до московського центру 94.08 млн. пудів збіжжя, що становить 40% збору, а перед тим Росія забирала 50% з загального збору. Коштом господарства України, Москва розбудовує свою промисловість, вивозячи з України на свої терени сирівці, щоб унеможливити розвиток України. Наприклад, з 70 млн. тонн вугілля на Донбасі, Україні залишилося 1.3%. Щодо розподілу бюджету, то для України виділяється лише 4%, хоч питома вага України в системі СССР становить від 20 до 50%. Під час другої світової війни Україна зазнала найбільше втрат, яких Москва ніколи не поповнить. З самого Києва вивезено тоді за Урал 250,000 тягарових авт добра. По містах знищено 22 млн кв. метрів житлової площі, зруйновано 31,850 промислових підприємств, 1,135 шахт, 3,000 нафтових шибів, 61 велику електрівню, в тому числі Дніпрельстан, 37 металюргійних фабрик, 62 доменніх печі, 749 машинобудівельних фабрик та багато інших промислових споруд, що за браком місця не можна тут перерахувати.

Видання такої книжки треба щиро вітати, і було б побажаним, щоб цей матеріял знайшов собі місце в усіх бібліотеках також в перекладі на англійську мову, щоб вільні країни світу пізнали справжню політику Москви і побачили, до чого веде московське „визволення" народів.

Зосим Дончук.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. — Бр. св. о. Николая відд. 78 повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в неділю, 7-го лютого в церковній залі зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прийти і вплатити місячні вкладки. — І. Петрунцьо, М. Шайняк.

СЕМЕН МІКУЛЬСКІ, довголітній член Бр. св. Йосафата відділ 217 в Рочестер, Н. Й., помер 20. січня 1954 р., в 75 р. життя. Покійний родився 1879 р. в м. Калуші, Західна Україна. Полишив в смутку дружину Павліну, дві дочки Емілію, Зофію, двох синів Михайла і Ліо, сестру Павліну і двоє внуків. Похорон відбувся 23. січня з греко-католицької церкви св. Йосафата при участи членів Бр., Родини і Знакомих на цвинтар Holy Sepulchre Cemetery. В. Й. П.!

А. Іванів, секр.

ЙОСИФ КЕРИК, член „Запорізької Січи і урядник відділу 251 УНСоюзу в Клівленд, Огайо, помер 2. січня 1954 р., проживши 60 років. До Т-ва вступив 1934 р. Брав живу участь в організації Союзу, був секретарем та делеґатом на Конвенції УНС. Походив зі села Жаготин, пов. Добромиль, Україна. Полишив в смутку дружину Анну, сина Володимира і дочку Стефанію та внуків. Похорон відбувся 5. січня з церкви св. Петра і Павла на парафіяльний цвинтар католицької церкви св. Петра і Павла.—В. Й. П.!

М. Задойний, секр.

МАРІЯ КІЗЛИК, довголітня членкиня Бр. св. Михаїла, відділ 121 УНСоюзу в Ром, Н. Й., померла 21. січня 1954 р., в 56 р. життя. Покійна походила з села Лопінка, повіт Ліско, Зах. Україна. До Союзу вступила 1938 р. Полишила в смутку мужа Михаїла, двох синів Мартина й Івана, дві невістки і три внуки. Похорон відбувся 25. січня 1954 р., з погребового заведення до української православної церкви при участи Родини, Членів, Сестрицтв і Знайомих на цвинтар Home Cemetery. В. Й. П.!

О. Гадз, секр.

Вступайте в члени У. Н. С.

В НЕДІЛЮ, 7-го ЛЮТОГО
о 12. год. дня в Ню Йорку, в церкві при 334 Іст 14 вул. відбудеться
ПАНАХИДА
по дійсному членові НТШ та УВАН,
проф. ВАЛЕНТИНІ РАДЗІМОВСЬКІЙ.
РОДИНА ПОКІЙНОЇ.

ТАРЗАН, ч. 3225, Вогненна втеча.

Над берегом річки Тарзан і Волтор пустили свої „коні" назад в очерет. — Назбирай повні руки трави! — сказав Тарзан. — Але поспішай.

Очікуючи, що жаболюди миттю продеруться крізь очерет, вони поспішно накладали купу сухої трави.

— Підпали траву своїм кременем і кресалом, — сказав Тарзан. — Вітер понесе вогонь через очерет до їхнього села; і вони вернуться назад, щоб рятувати свої халупи.